

LESTIJOKEEN JA LESTIJÄRVEEN RAJAUTUVIEN PELTOJEN SUOJA-
VYÖHYKKEIDEN YLEISSUUNNITELMA
-KALAJOKI (HIMANKA), KANNUS JA LESTIJÄRVI

Kukka-Maaria Kärki ja Päivi Saari
Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Esipuhe

Lestijokeen ja Lestijärveen rajautuvien peltujen suojavyöhykkeiden yleissuunnitelma Kalajoen (Himanka), Kannuksen ja Lestijärven alueille on toteutettu EU-rahoitteisessa ja Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) koordinoimassa "Elinvoimainen Lestijoen vesistö" – hankkeessa kesän 2010 aikana. Yleissuunnitelmassa on määritelty suojavyöhykkeiden perustamisen tarpeellisuus kyseisten kuntien osalta Lestijoen sekä Lestijärven rantapelloille. Toholammin alueelle vastaava yleissuunnitelma on tehty kesällä 2009. Yleissuunnittelualue käytiin aluksi läpi karttojen avulla, jonka jälkeen peltujen suojavyöhyketarpeet kartoitettiin maastossa kulkien rantapeltolohkot läpi.

Suojavyöhykkeiden yleissuunnitelman tavoitteena on välittää tietoa viljelijöille vesiensuojelutarpeista sekä toimia ohjeistuksena elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille kohdennettaessa maatalouden ympäristötuen erityistuen varoja. ELY-keskukset käyttävät apuna yleissuunnitelmissa määriteltyjä alueellisia suojavyöhyketarpeita arvioidessaan erityistuen myöntämisperusteita ja kohdistessaan varoja vesiensuojelua, luonnon monimuotoisuutta ja maiseman huomiointia parhaiten edistäviin kohteisiin. Lisäksi yleissuunnitelma antaa suuntaviivat tilakohtaisille suunnitelmille. Yleissuunnitelman suojavyöhyketarpeet eivät kuitenkaan velvoita viljelijöitä, vaan suojavyöhykkeiden perustaminen ja erityistuen haku on vapaaehtoista.

Suojavyöhykkeellä tarkoitetaan vesistön ja pellon väliin jätettävää vyöhykettä, joka on leveydeltään vähintään 15 m. Suojavyöhykkeitä perustetaan pääasiassa vesiensuojelullisista syistä, mutta niillä myös edistetään luonnon monimuotoisuutta sekä elävöitetään maisemakuvaa. Suojavyöhyke on yleissuunnitelmassa määritelty erittäin tarpeelliseksi jyrkille, kalteville, pitkärinteisille, tulviville tai eroosioherkille rantapelloille. Vähintään tarpeellinen suojavyöhyke on aina pellon rajautuessa suoraan vesistöön. Yleissuunnitelmassa suojavyöhyke onkin todettu erittäin tarpeelliseksi tai tarpeelliseksi monin paikoin kartoitusaluetta. Suurin tarve suojavyöhykkeille on Himangan alueella sekä Kannuksen taajaman länsipuolella, joissa molemmissa pellot usein rajautuvat lähes suoraan jokeen. Lestijärven alueella sitä vastoin varsinaisen Lestijärven ympärillä ei ole juurikaan tarvetta suojavyöhykkeille. Lisähaastetta yleissuunnitteluun Lestijoen alueella ovat antaneet tulvasuojeluvyöhykkeet sekä rannat, joissa on pitkä, jyrkkä ja puustoinen viljelykäytön ulkopuolella oleva luiska. Tällöin ranta on suositeltu säilytettäväksi ennallaan mm. siksi, että luiska ei ole maatalouskäytössä olevaa aluetta ja kyseisillä rinteillä puuston ja pensaikon juuristot estävät jyrkän rinteiden sortumista vesistöön ja suojavyöhykkeen hoito olisi haasteellista.

Kukka-Maaria Kärki ja Päivi Saari

Teksti ja kuvat: Kukka-Maaria Kärki ja Päivi Saari

Kartat: Carita Rautiainen

Teemakartat: Anna Bonde

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Sisältö

1 Johdanto.....	4
2 Suojavyöhykkeiden yleissuunnittelun toteutus ja siitä tiedottaminen.....	5
3 Suojavyöhykkeet vesistöihin rajautuvilla pelloilla.....	5
3.1 Suojavyöhykkeen määritelmä ja tarve	5
3.2 Suojavyöhykkeen perustaminen	6
3.3 Suojavyöhykkeen hoito	7
3.4 Suojavyöhykkeiden perustamisen ja hoidon rahoitus.....	8
4 Suunnittelualueen kuvaus.....	8
4.1 Kalajoen alue (Himanka)	11
4.2 Kannuksen alue	12
4.3 Lestijärvi.....	12
5 Osa-alueiden kuvaus	12
5.1 Kalajoki (Himanka).....	16
5.1.1 Myllykoski – Himanka (Karttalehti A).....	16
5.1.2 Saarenpää – Hilli (Karttalehti B)	18
5.1.3 Alasuvanne – Rinttikoski (Karttalehti C)	25
5.2 Kannus.....	27
5.2.1 Tokola – Pyörre (Karttalehti D)	27
5.2.2 Junkala – Tokola (Karttalehti E)	30
5.2.3 Hokkaranta – Junkala (Karttalehti F)	31
5.2.4 Niemonen – Hokkaranta (Karttalehti G)	34
5.2.5 Tainio – Niemonen (Karttalehti H)	35
5.2.6 Talviluoma – Tainio (Karttalehti I)	37
5.2.7 Riutta (kunnanraja) – Talviluoma (Karttalehti J)	39
5.2.8 Ypyänoja 1 (Karttalehti S)	40
5.2.9 Ypyänoja 2 (Karttalehti T)	41
5.2.10 Ypyänoja 3 (Karttalehti U)	42
5.3 Lestijärvi.....	43
5.3.1 Pappilanjoki (Karttalehti K)	43

5.3.2 Lehtosenjoki 1, (Karttalehti L)	44
5.3.3 Lehtosenjoki 2 (Karttalehti M).....	45
5.3.4 Niemenkylän alue (Karttalehti N)	47
5.3.5 Kiiskilänlahden alue (Karttalehti O)	47
5.3.6 Taivallahden alue (Karttalehti P).....	48
5.3.7 Ilolanlahden alue (Karttalehti Q)	48
5.3.8 Tuikan alue (Karttalehti R)	48
Lähteet	49
Liite 1.....	50
Liite 2.....	51
Liite 3, Karttalehti A.....	52
Liite 4, Karttalehti B.....	53
Liite 5, Karttalehti C.....	54
Liite 6, Karttalehti D	55
Liite 7, Karttalehti E.....	56
Liite 8, Karttalehti F	57
Liite 9, Karttalehti G.....	58
Liite 10, Karttalehti H	59
Liite 11, Karttalehti I	60
Liite 12, Karttalehti J	61
Liite 13, Karttalehti K.....	62
Liite 14, Karttalehti L	63
Liite 15, Karttalehti M.....	64
Liite 16, Karttalehti N.....	65
Liite 17, Karttalehti O.....	66
Liite 18, Karttalehti P	67
Liite 19, Karttalehti Q.....	68
Liite 20, Karttalehti R.....	69
Liite 21, Karttalehti S	70
Liite 22, Karttalehti T	71
Liite 23, Karttalehti U.....	72

1 JOHDANTO

Lestijoki on Keski-Pohjanmaan vesistöistä luonnontilaisin (Mikkola & Pakkala 1997), sillä se on välttynyt voimakkailta perkauksilta ja säännöstelyltä. Joen koskiluonto onkin pääosin säilynyt. Lestijoki kuuluu Natura-suojeluohjelmaan ja on ollut Maailman luonnonsäätiön, WWF:n nimikkojokena (WWF 1999). Lisäksi Lestijokilaakso jokeen viettävine peltoineen muodostaa Toholammin alueella valtakunnallisesti arvokkaaksi luokitellun kulttuurimaiseman (Ympäristöministeriö 1995). Vesistön hyvän tilan turvaaminen edellyttää kuitenkin ponnisteluja ja ihmisen toiminnasta aiheutuvan kuormituksen vähentämistä. Maatalouden osalta vesistökuormitusta voidaan vähentää estämällä kiintoaineen ja ravinteiden kulkeutuminen jokeen mm. suojakaistoja leveämpien suojavyöhykkeiden avulla.

Vesistöjen varsille perustettujen suojavyöhykkeiden tavoitteena on pidättää pelloilta huuhtoutuvaa kiintoainetta ja ravinteita ennen niiden kulkeutumista vesistöön. Suojavyöhykkeillä on siis vesiensuojelullista merkitystä. Lisäksi suojavyöhykkeet lisäävät luonnon monimuotoisuutta tarjoten eläimille pesimis- ja suojapaikkoja sekä ekologiaa käyttäviä, joita pitkin eliöt voivat siirtyä alueelta toiselle. Suojavyöhykkeet vaikuttavat myös maisemakuvaan, eivätkä ne saa sulkea avointa viljelymaisemaa. Parhaimmillaan suojavyöhyke heinä-, nurmi- tai niittykasvillisuudellaan sekä yksittäisine puineen ja pensaineen tai puu- ja pensasryhmineen elävöittää monokulttuurista peltomaisemaa. Suojavyöhykkeet saattavat myös helpottaa peltotöitä, sillä suojavyöhykkeellä voidaan suoristaa lohkon reunoja tai jättää märkyydestä kärsivät rantapellon osat suojavyöhykkeeksi.

Suojavyöhykkeiden perustaminen on viljelijöille vapaaehtoista. Kädessäsi oleva yleissuunnitelma määrittelee suojavyöhykkeiden perustamisen tarpeellisuuden Kalajoen (Himangan), Kannuksen ja Lestijärven osalta Lestijoen ja Lestijärven rantapelloilla sekä Ypyänojan, Lehtosenjoen ja Pappilanpuron varsilla. Toholammin alueelle on tehty erillinen yleissuunnitelma (Lamminen 2009). Yleissuunnitelman avulla maataloustuottajille välitetään tietoa vesiensuojelutarpeista, mutta yleissuunnitelmassa todetut suojavyöhyketarpeet eivät kuitenkaan velvoita viljelijöitä. Lisäksi yleissuunnitelma toimii ohjeistuksena elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille (ELY-keskus) kohdennettaessa erityistukivaroja, sillä suojavyöhykkeiden perustaminen ja hoito kuuluvat maatalouden ympäristötuen erityistuen piiriin. Maataloustuottajat voivat halutessaan perustaa pellolleen suojavyöhykelohkon ja hakea siihen maatalouden ympäristöohjelman mukaista 'suojavyöhykkeiden perustaminen ja hoito' -erityistukea, jonka myöntämisessä ELY-keskukset käyttävät apuna yleissuunnitelmissa määriteltyjä alueellisia suojavyöhyketarpeita arvioidessaan tuen myöntämisperusteita ja kohdistessaan varoja vesiensuojelua, luonnon monimuotoisuutta ja maiseman huomiointia parhaiten edistäviin kohteisiin.

Yleissuunnitelmassa ei yleensä kuvata pelto- tai lohkoakohtaisesti suojavyöhyketarvetta tai suojavyöhykkeen perustamiseen ja hoitoon liittyviä toimia ja toimenpiteitä. Lestijoen rantojen vaihtelevuuden vuoksi tässä yleissuunnitelmassa on paikoitellen tarkennettu suunnitelmaa lohkoakohtaiseksi, mikä helpottaa niin tilakohtaista suunnitelmaa tekevää viljelijää tai suunnittelijaa kuin tuen myöntäjääkin tukitarpeen arvioinnissa. Yleisesti ottaen yleissuunnitelman tavoitteena on antaa suuntaviivat tilakohtaisille suunnitelmille. Erityistuen hakeminen suojavyöhykkeen perustamiseen ja hoitoon edellyttää hakemukseen liitettävää suojavyöhykesuunnitelmaa sekä tulonmenetyslaskelmaa. Niissä yksilöidään suojavyöhykkeen perustamistoimet sekä hoitotoimenpiteet kustannuksineen ja hyötyineen. Tuki kattaa korvauskattoon saakka perustamisesta ja hoidosta sekä tulonmenetyksistä aiheutuvat kulut.

Lestijoen ja Lestijärven suojavyöhykkeiden yleissuunnitelma on toteutettu osana EU-rahoitteista "Elinvoimainen Lestijoen vesistö" – hanketta. Hankkeessa pyritään vähentämään maa- ja metsätalouden, turkistutannon sekä haja-asutuksen vesistökuormitusta Lestijoen valuma-alueella sekä lisäämään alueen

toimijoiden ympäristötietoisuutta yhteistyössä valuma-alueen kuntien, Metsäkeskuksen, MTK Keski-Pohjanmaan, Korpelan Voima Kuntayhtymän, kalastusalueen, kalatalousviranomaisen ja Suomen turkiseläinten kasvattajain liiton kanssa.

2 SUOJAVYÖHYKKEIDEN YLEISSUUNNITTELUN TOTEUTUS JA SIITÄ TIEDOTTAMINEN

Tiedot Lestijokivarren rantapeltujen viljelijöistä ja omistajista saatiin Kalajoen, Kannuksen ja Lestijärven kuntien maaseutuasiamiehiltä. Kaikkiin viljelijöihin otettiin yhteyttä kirjeellä (Liite 1), jossa kerrottiin suojavyöhykkeiden yleissuunnittelusta sekä kesän kartoitustöiden etenemisestä. Lisäksi heidät kutsuttiin tiedotustilaisuuksiin, joita järjestettiin jokaisen kunnan alueella. Kirjeessä pyydettiin myös ottamaan yhteyttä Lestijoki-hankkeen työntekijöihin, jos maanviljelijät halusivat osallistua omien peltotensa kartoituksiin.

Suojavyöhykkeiden yleissuunnittelusta ja tiedotustilaisuuksista lähetettiin tiedotteet paikallisille tiedotusvälineille sekä kuntien maaseutusihteereille ja –asiamiehille eteenpäin välitettäväksi ja kuntatiedotteisiin lisättäväksi. Kalajoen Himangalla ja Lestijärvellä tiedotustilaisuudet pidettiin torstaina 3.6.2010 ja Kannuksessa tiistaina 15.6.2010. Tiedotustilaisuuksiin osallistui Himangalla kolme maanviljelijää ja maaseutuasiamies, Lestijärvellä paikalle ei saapunut ketään ja Kannuksessa paikalla oli neljä viljelijää ja maaseutusihteri. Kahdesta radiosta (Radio Pooki ja Radio Keski-Pohjanmaa) otettiin yhteyttä ja niihin tehtiin haastattelut 2. ja 3.6.2010. Tiedote julkaistiin myös Lestijoki-lehdessä 10.6.2010 (Liite 2).

Kesän maastokartoitusten aikataulu suunniteltiin karkeasti Kansalaisen karttapaikasta saatavien karttojen pohjalta, mutta varsinaisessa suojavyöhykkeiden kartoitustyössä käytettiin tarkempia, tätä tarkoitusta varten tehtyjä suunnitelmakarttoja. Maastokartoituksiin käytettiin aikaa runsaasti, jotta kaikki alueet ennätettäisiin kiertää ja suojavyöhykkeiden todellinen tarve arvioida huolella. Maastoon tutustumisen pohjalta karttaan merkittiin alueet, joille suojavyöhyke voisi olla tarpeellinen ja kirjattiin ylös havaintoja maastosta. Lisäksi otettiin valokuvia.

3 SUOJAVYÖHYKKEET VESISTÖIHIN RAJAUTUVILLA PELLOILLA

3.1 SUOJAVYÖHYKKEEN MÄÄRITELMÄ JA TARVE

Suojavyöhykkeellä tarkoitetaan vesistön ja pellon väliin jätettävää vyöhykettä, joka on leveydeltään keskimäärin vähintään 15 m. Suojavyöhykkeen leveys mitataan pellon ja luiskan taitekohdasta (Maa- ja metsätalousministeriö 2007). Suojavyöhykkeen tarkoituksena on estää kiintoaineen kulkeutuminen vesistöön sekä sitoa ravinteita. Vyöhykettä ei lannoiteta, siellä ei käytetä kasvinsuojeluaineita eikä maaperää muokata. Alue on kuitenkin edelleen maatalouskäytössä, ja sitä hoidetaan niittämällä tai laiduntamalla. Suojavyöhyke eroaa suojakaistasta mm. leveydeltään.

Suojavyöhykkeitä perustetaan pääasiassa vesiensuojelullisista syistä, mutta suojavyöhykkeillä edistetään myös luonnon monimuotoisuutta sekä elävöitetään maisemakuvaa. Eri tavoitteiden vuoksi hoitotoimenpiteet saattavat olla ristiriitaisia tavoitteiden toteutumisen kannalta. Esim. vesiensuojelun ja luonnon monimuotoisuuden kannalta voi olla huonompi vaihtoehto raivata pellon ja vesistön välinen pensoittunut alue suojavyöhykkeeksi kuin jättää se ennalleen, vaikka maisemallisista syistä raivaus olisi toivottavaa (kuva 1). Pääsääntöisesti suojavyöhyke on **erittäin tarpeellinen** jyrkillä, kaltevilla, pitkärinteisillä, tulvivil-

la tai eroosioherkillä rantapelloilla. Suojavyöhykettä pidetään aina vähintään **tarpeellisena** pellon rajautuessa suoraan vesistöön.

Kuva 1. Suositella vai ei? Pensoittuneen rantaluiskan raivaus on kaksipiippuinen juttu.

Alla esitetään suojavyöhykkeen perustaminen ja hoito vuoden 2010 maaliskuussa voimassa olevien maatalouden ympäristötuen erityistuen ehtojen ja suositusten mukaisesti. Suojavyöhykkeitä voi perustaa myös ilman erityistukea, jolloin esim. suojavyöhykkeen leveysvaatimuksen ei tarvitse täyttyä.

3.2 SUOJAVYÖHYKKEEN PERUSTAMINEN

Suojavyöhykesopimuksen voi tehdä C-tukialueella viljelijä (Valtioneuvoston asetus 46/2010),

- jolla on jo aiemmin ollut kyseinen sopimus tai
- jonka pelloille on todettu suojavyöhyketarve yleissuunnitelmassa tai vastaavassa useita viljelijöitä koskevien yhtenäisten suojavyöhykkeiden toteuttamiseen tähtäävässä selvityksessä tai pohjavesialueen suojelusuunnitelmassa
- tai jolla on kaltevia rantapelloja
- tai jolla on pelloja tulva-alueella
- tai jonka pelto sisältyy direktiivin 2000/60/EY mukaiseen hoitosuunnitelmaan (vesipiirin hoitosuunnitelma).

Jos pelto kuuluu "turvepeltojen pitkäaikainen nurmiviljely"-sopimuksen piiriin, ei sille voi tehdä suojavyöhykesopimusta (Valtioneuvoston asetus 46/2010).

Suojavyöhykkeestä muodostetaan oma erillinen, hoidettu lohko, jonka leveys on vähintään keskimäärin 15 m (Maa- ja metsätalousministeriö 2007). Kiintoaine- ja ravinnekuormituksen minimoimiseksi ja luonnon monimuotoisuuden lisäämiseksi olisi suositeltavaa, että suojavyöhykkeet muodostettaisiin yhtenäisinä kokonaisuuksina. Tällöin myös maisemakuva säilyisi yhtenäisenä, mikä olisi erityisen tärkeää Lestijokilaakson kaltaisessa kulttuurimaisemassa.

Suojavyöhykkeen voi perustaa suojaviljaan tai muodostaa vanhasta nurmesta tai viherkesannosta (Maa- ja metsätalousministeriö 2007). Heinä-, nurmi- tai niittyseoksen voi kylvää myös suoraan muokattuun maahan. Suositeltavinta olisi kuitenkin perustaa suojavyöhyke suojaviljaan. Aluetta ei saa perustamisen jälkeen muokata, lannoittaa tai käsitellä torjunta-aineella.

Suojavyöhykkeellä kasvavaa ja vesistönäkymää haittaavaa, ylimääräistä vesakkoa voi raivata ja liian lähekkäin olevia puita harventaa (Maa- ja metsätalousministeriö 2007). Peruskunnostusraivaus on tarpeen, mikäli tiheä puusto, havupuut tai pensaikko sulkevat avoimen viljelymaiseman. Maatalouden ympäristötuen erityistuen lähtökohtana on, että suojavyöhyke on peltoa. Vain yksittäiset puut ja pensaat tai puu- ja pensasryhmät ovat sallittuja suojavyöhykkeellä. Sinne voidaan jopa istuttaa yksittäin tai pieninä ryhminä kotimaisia, luonnonvaraisia puita ja pensaita.

Suojavyöhykkeen perustaminen voi helpottaa viljelijän työtä, mikäli rantapellot ovat vetisiä tai muutoin hankalasti viljeltäviä. Lisäksi suojavyöhykkeet luovat myönteistä ja vastuullista mielikuvaa maataloudesta ja maataloustuottajista. Samalla vesien tila paranee vesistökuormituksen vähetessä. Myös kasvinsuojeluaineita joutuu vähemmän vesistöön ja luonnon monimuotoisuus lisääntyy.

3.3 SUOJAVYÖHYKKEEN HOITO

Suojavyöhykkeen kasvillisuus niitetään vähintään kerran vuodessa pensoitumisen estämiseksi sekä maaperän köyhdyttämiseksi poistamalla kasvillisuuteen sitoutuneet ravinteet. Niitto ajoitetaan elokuun alun jälkeen toteutettavaksi luonnonvaraisten lintujen ja nisäkkäiden huomioimiseksi (Maa- ja metsätalousministeriön asetus 503/2007, 38 §). Niitettyjä kasveja ei saa jättää suojavyöhykkeelle, koska kasvimassan hajotessa siitä vapautuu ravinteita, jotka saattavat kulkeutua vesistöön. On havaittu, että niittämättä jätetyiltä 10 m leveiltä suojakaistoilta saattaa huuhtoutua jopa enemmän fosforia kuin ilman suojakaistaa viljellyiltä koeruuduilta (Uusi-Kämpä & Kilpinen 2000). Niittojätteen voi hyödyntää rehuna tai kompostoida (Maa- ja metsätalousministeriön asetus 503/2007, 38 §).

Suojavyöhykettä voidaan laiduntaa, mikäli siitä ei aiheudu haittaa vesiensuojelulle. Toisin sanoen eläimet eivät saisi päästä veteen, joten niille olisi järjestettävä juotto. Suojavyöhykkeen kasvillisuuden pitäisi tulla syödyksi matalaksi eikä suojavyöhykkeelle myöskään pitäisi tuoda lisärehua eläimille. Myös maanpinnan säilymisestä rikkoutumattomana on pidettävä huolta, sillä rikkoutuneista kohdista voi huuhtoutua kiintoainetta ja ravinteita vesistöön.

Suojavyöhykkeellä kasvavat rikkaruohot pitäisi hävittää mekaanisesti, mutta erityisistä syistä voidaan sallia pesäkekäsittely, josta on kuitenkin etukäteen ilmoitettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusselle (Maa- ja metsätalousministeriön asetus 1370/2009, 38 §). Suojavyöhykkeiden maaperää ei saa muokata eikä niille saa levittää lannoitteita.

3.4 SUOJAVYÖHYKKEIDEN PERUSTAMISEN JA HOIDON RAHOITUS

Suojavyöhykkeiden perustaminen on viljelijöille vapaaehtoista. Suojavyöhykkeiden perustamista ja hoitoa voidaan tukea maatalouden ympäristötuen erityistuella (suojavyöhykkeen perustaminen ja hoito), mikäli viljelijä on sitoutunut ympäristötukijärjestelmään. Tukea pitää erikseen hakea. Erityistuen suuruus riippuu suojavyöhykkeen perustamisesta ja hoidosta aiheutuneista kustannuksista ja tulonmenetyksistä, mutta on C-tukialueella enintään 350 €/ha. Suojavyöhykealalta ei menetä tilatukea eikä luonnonhaitta-

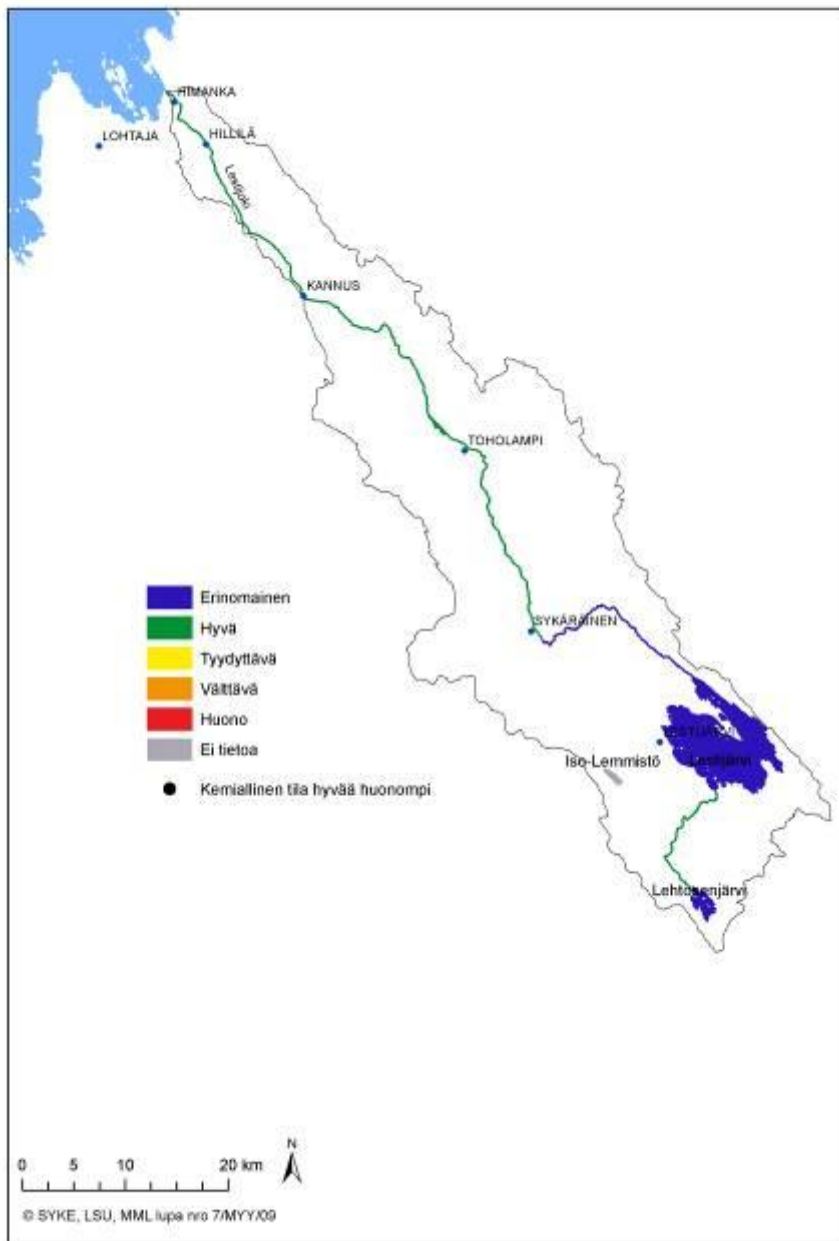
korvausta, mutta ympäristötukea, lisätoimenpiteestä maksettavaa tukea ja luomutukea ei voi saada suojavyöhykkeelle. Menetetyt tuet huomioidaan tulonmenetyslaskelmassa, joka liitetään erityistukihakemukseen.

Erityistukihakemukseen tulee liittää suojavyöhykesuunnitelma. Suunnitelmassa kerrotaan minne, miten ja millainen suojavyöhyke aiotaan perustaa sekä kuinka sitä hoidetaan. Myös suojavyöhykkeen tarve perustellaan. Lisäksi lasketaan tulonmenetykset sekä perustamis- ja hoitokustannukset. Suunnitelmaan liitetään kartta vyöhykkeiden sijainnista ja suunnitelmakartta. Suojavyöhykkeen perustamisesta ja hoidosta pidetään hoitopäiväkirjaa. Suojavyöhykesopimukset tehdään viideksi tai kymmeneksi vuodeksi kerrallaan. Sopimuksen voi tehdä myös vuokrapellolle, mikäli vuokrasopimus kattaa koko sopimuskauden.

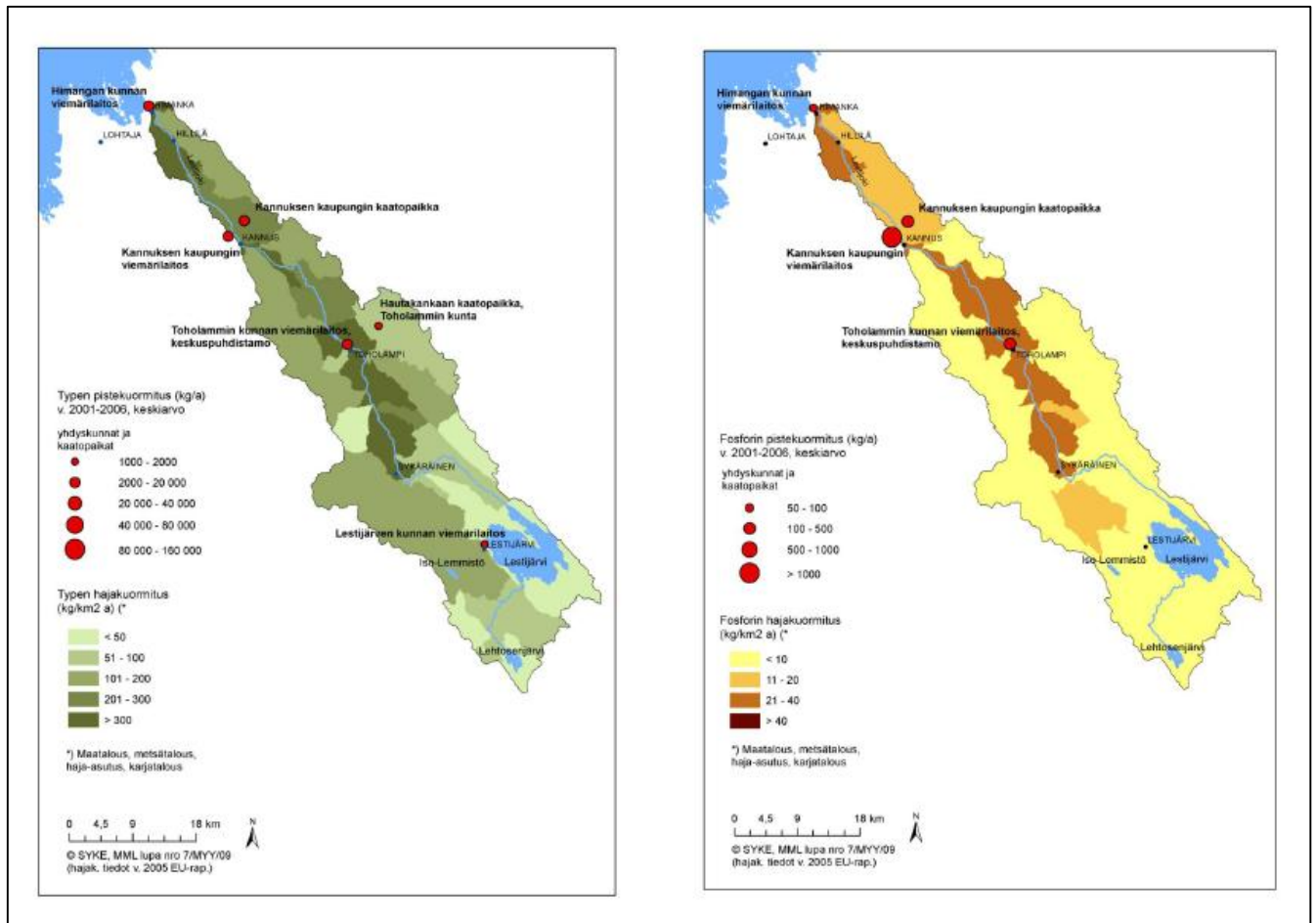
4 SUUNNITTELUALUEEN KUVAUS

Lestijoen kokonaispituus on noin 110 km ja valuma-alueen koko noin 1400 km² (Mäenpää ym. 2009). Valuma-alueen metsämaasta on ojitettu noin 30 000 ha (Metsätalouden aiheuttaman vesistökuormituksen vähentäminen Lestijoen valuma-alueella 1994). Peltöjä koko valuma-alueesta on noin kymmenen prosenttia (Mäenpää ym. 2009). Lestijoen koskiluonto on säästynyt voimakkailta perkauksilta ja säännöstelyltä. Lestijoen luontoarvoja ja maisemakuvaa onkin hyödynnetty matkailussa ja virkistyskäytössä. Kalastajia joelle houkuttelevat Lestijoessa alkuperäisenä ja luonnonvaraisena elävä meritaimen (*Salmo trutta*) sekä vaellussiika (*Coregonus lavaretus*, Tikkanen & Jokela 2005). Joessa elää myös nahkiainen (*Lamprolaima fluviatilis*) ja jokirapu (*Astacus astacus*). Lestijoelta on tavattu myös saukkoa (*Lutra lutra*) sekä arvokkaita kasvilajeja kuten suomenlumme (*Nymphaea tetragona*, Tikkanen & Jokela 2005) sekä lapinvesitähti (*Callitriche hamulata*, Karttunen ym. 2006). Lisäksi joen yläosalla elää uhanalaisia vesiperhosia ja koskikorento (Tikkanen & Jokela 2005).

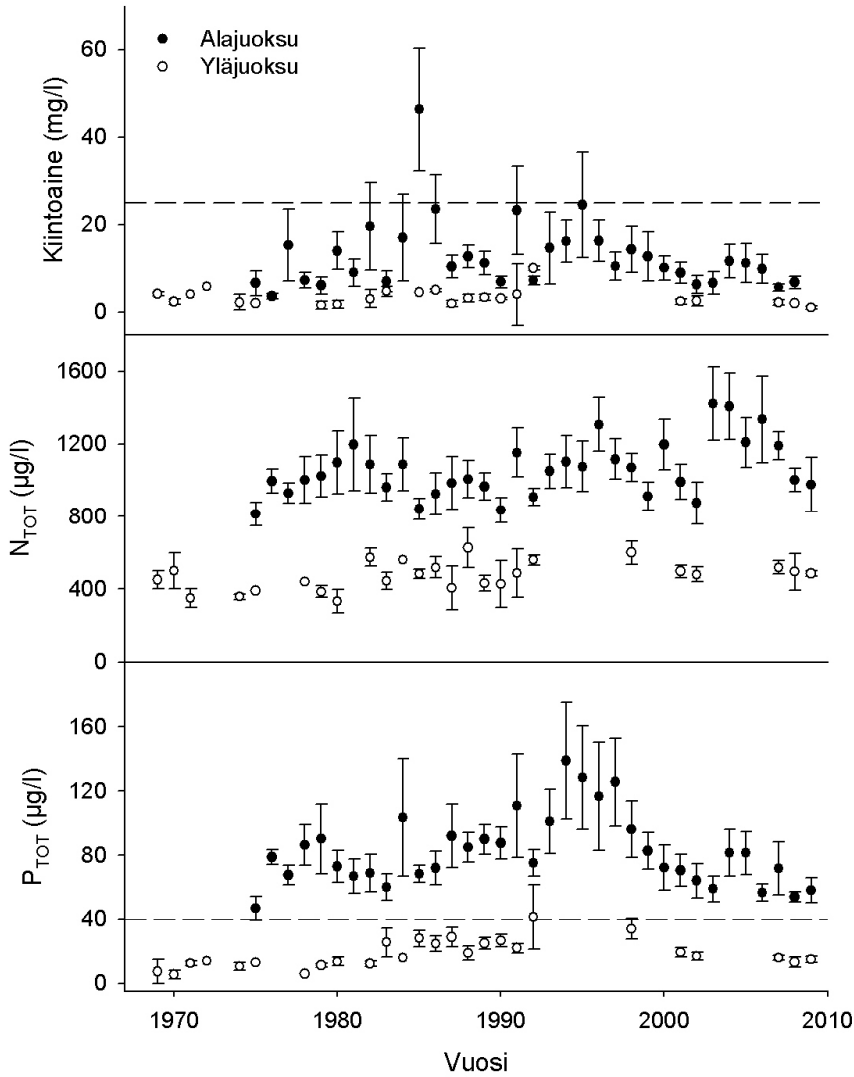
Lestijärvestä Sykäräisiin saakka Lestijoen vedenlaatu on erinomainen, minkä jälkeen se on luokiteltu hyväksi (kuva 2). Joen erinomainen ja hyvä tila on kuitenkin uhattuna kiintoaine-, happamuus- ja metalli- sekä ravinnekuormituksen vuoksi (kuva 3 ja 4). Kiintoainekuormitusta syntyy lähinnä metsäojituksissa sekä maa- ja metsätaloustoimien yhteydessä rikottaessa maanpintaa esim. muokkauksen yhteydessä. Kiintoaineen pääsyä vesistöihin voi estää mm. lietekuopilla, laskeutusaltailla, kaivukatkoilla, suojavyöhykkeillä ja pintavalutuskentillä. Talviaikainen kasvipeitteisyys estää irtainta maa-ainesta kulkeutumasta sade- ja valumavesien mukana vesistöihin. Happamuus- ja metallikuormitus Lestijoessa puolestaan johtuvat happamista sulfaattimaista, joilla kuivatussyvyys ulottuu sulfidikerroksen alapuolelle. Pidettäessä pohjavesipinta riittävän korkealla matalilla ojilla tai säätösalaajituksella, voidaan välttää niin happamuus- kuin metallihuuhtoumakin. Ravinnekuormitusta aiheutuu lähinnä pistekuormittajista (esim. jätevedenpuhdistamot, turkistarhat), maataloudesta sekä haja-asutuksen jätevesistä. Pistekuormittajien ravinnepäästöihin vaikutetaan lupaehdoilla. Haja-asutuksen jätevesikuormitus tulee vähenemään hajajätevesiasetuksen (Valtioneuvoston asetus talousjätevesien käsittelystä vesihuoltolaitosten viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla 542/2003) voimaan tulon myötä. Maataloudessa vesistöihin kohdistuvia ravinnevalumia voi vähentää mm. suojavyöhykkeiden, talviaikaisen kasvipeitteisyyden ja kosteikoiden avulla sekä siirtymällä lietteen pintalevityksestä lietteen sijoittamiseen tai levittämällä erikseen kuivalannan ja virtsan. Maan kasvukunnosta huolehtiminen edistää kasvillisuuden ravinteiden tehokasta käyttöä, jolloin sekä viljelijä että ympäristö hyötyvät.

Kuva 2. Lestijoen ekologinen tila on luokiteltu erinomaiseksi tai hyväksi.

Kuva 3. Arvio Lestijoen valuma-alueen ihmisen aiheuttaman typpi- ja fosforikuormituksen alueellisesta jakautumisesta (VEPS-malli) ja suurimpien pistekuormittajien typpi- ja fosforikuormitus (VAHTI-rekisteri, Länsi-Suomen ympäristökeskus ym. 2010).

Kuva 4. Lestijoen keskimääräinen kiintoaine- (mg/l), kokonaistyyppi- (N_{TOT}) ja -fosforipitoisuus (P_{TOT}, µg/l) keskiarvonkeskivirheineen 1970–2000-luvuilla joen ylä- ja alajuoksulla. Alimman kuvan katkoviiva kuvaa vesienhoidon toimenpideohjelmassa Lestijoelle asetettua fosforipitoisuuden tavoitetasoa. Ylimmän kuvan katkoviiva kuvaa kalatalouden kannalta asetettua tavoitetasoa (kiintoaineen enimmäismäärä 25 mg/l, Valtioneuvoston päätös 1172/1999, 78/659/ETY). Kirkkaassa vedessä, kuten pohjavesi, kiintoainepitoisuus on alle 1 mg/l.

4.1 KALAJOEN ALUE (HIMANKA)

Lestijoen alaosan ekologinen tila on arvioitu hyväksi (Länsi-Suomen ympäristökeskus ym. 2010), mutta on sikäli kriittinen, että happamien sulfaattimaiden kuivatus on johtanut ajoittaisiin happamuuspiikkeihin ja korkeisiin metallipitoisuuksiin (Tikkanen & Jokela 2005, Mäenpää ym. 2009). Ylivirtaamakausina myös kiintoainepitoisuuksien kalataloudelliset veden laadun tavoitearvot ylittyvät. Kuitenkin meritaimen, vaellussiika ja nahkiainen nousevat Lestijoen alaosalle (Tikkanen & Jokela 2005). Lestijoen alaosalla on vallimaisia tulvasuojelupenkereitä joen rannoilla.

4.2 KANNUKSEN ALUE

Lestijoen keskiosa on maatalousvaltaista aluetta, jossa pellot viettävät useissa kohdin molemmin puolin jokeen. Rannat ovat osittain loivasti jokeen viettäviä, välissä joki virtaa jyrkkäseinäisessä laaksossa. Lestijoen keskiosan alueella joen ekologinen tila on luokiteltu hyväksi (Länsi-Suomen ympäristökeskus ym. 2010).

4.3 LESTIJÄRVI

Lestijoki virtaa yläjuoksullaan pääosin erämaisten metsätalousmaiden läpi. Joen yläosalla on myös suoalueita, jotka kuuluvat Natura 2000-suojelualueisiin (Lestijoen yläjuoksun Jatkonneva ja Paukanneva). Natura 2000 -alueisiin kuuluvat myös Lehtosenjärvi ja Lestijärven saaristoa. Lisäksi joitakin alueita kuuluu kansallisiin suojeluohjelmiin: Paukanneva valtakunnalliseen soidensuojeluohjelmaan ja Jatkonneva rantojensuojeluohjelmaan. Lestijoen yläjuoksun ekologinen tila on arvioitu erinomaiseksi (Länsi-Suomen ympäristökeskus ym. 2010).

5 OSA-ALUEIDEN KUVAUS

Suojavyöhykkeiden yleissuunnitelmassa rannat on jaettu suojavyöhykkeiden perustamisen näkökulmasta alueisiin, joille suojavyöhykkeen perustaminen olisi erittäin tarpeellista tai tarpeellista sekä tulvasuojelun piirissä oleviin rantoihin tai alueisiin, jotka esitetään säilytettäväksi sellaisenaan (kuvat 5 ja 6). Tulvasuojelun piirissä oleville rannoille ei voi perustaa maatalouden erityistuen piiriin kuuluvia suojavyöhykkeitä, koska sopimuksen piiriin kuuluvien rantojen tulee olla maatalouskäytössä. Viljelyn ulkopuolella olevat tulvapenkereet katkaisevat pellon ja vesistön yhteyden automaattisesti. Kartoitushetkellä vallitsevassa tilassa säilytettäväksi esitetään rantoja, joissa joki kulkee syväksi kuluttamassaan laaksossa. Laakson rinteet ovat puustoisia ja jyrkkiä. Luiska ei sovellu maatalouskäyttöön ja puuston raivaus erityistuen ehtojen mukaisesti heikentäisi niin vesiensuojelua, luonnon monimuotoisuutta kuin maisemakuvaakin mm. lisääntyvän eroosion seurauksena. Rinne ei siis sovellu suojavyöhykkeeksi ja jyrkillä rinteillä suojavyöhykkeen hoito niittämällä tai laiduntamalla olisi lähes mahdotonta. Lisäksi lehtipuuvaltaisissa lepikoissa pohjakerros on usein karikkeen peitossa. Suojavyöhykkeen perustamiseen ja hoitoon liittyvää tukea voidaan maksaa pellon ja vesistön välisen luonnontilaisen alueen hoitoon, mutta ennallaan säilytettäväksi esitettävillä alueilla luiskien pituus, jyrkkyys, puusto ja kasvillisuus ovat luonteeltaan sellaisia, että suojavyöhykkeen perustaminen luiskan yläpuolelle ei olisi perusteltua vesiensuojelun, luonnon monimuotoisuuden tai maisemakuvan vuoksi.

Osa-aluekartoissa käytetty värikoodaus (kuvat 5 ja 6):

Suojavyöhyke erittäin tarpeellinen

- Rantapelto on jyrkkä, kalteva, pitkärintainen, sortuma- tai eroosioherkkä tai jää säännöllisesti tulvaveden alle.

Suojavyöhyke tarpeellinen

- Rantapelto, joka viettää vain heikosti jokea kohti eikä kiintoaine- ja ravinnekuormituksen riski ole suuri.

Suosittelaa säilytettäväksi ennallaan

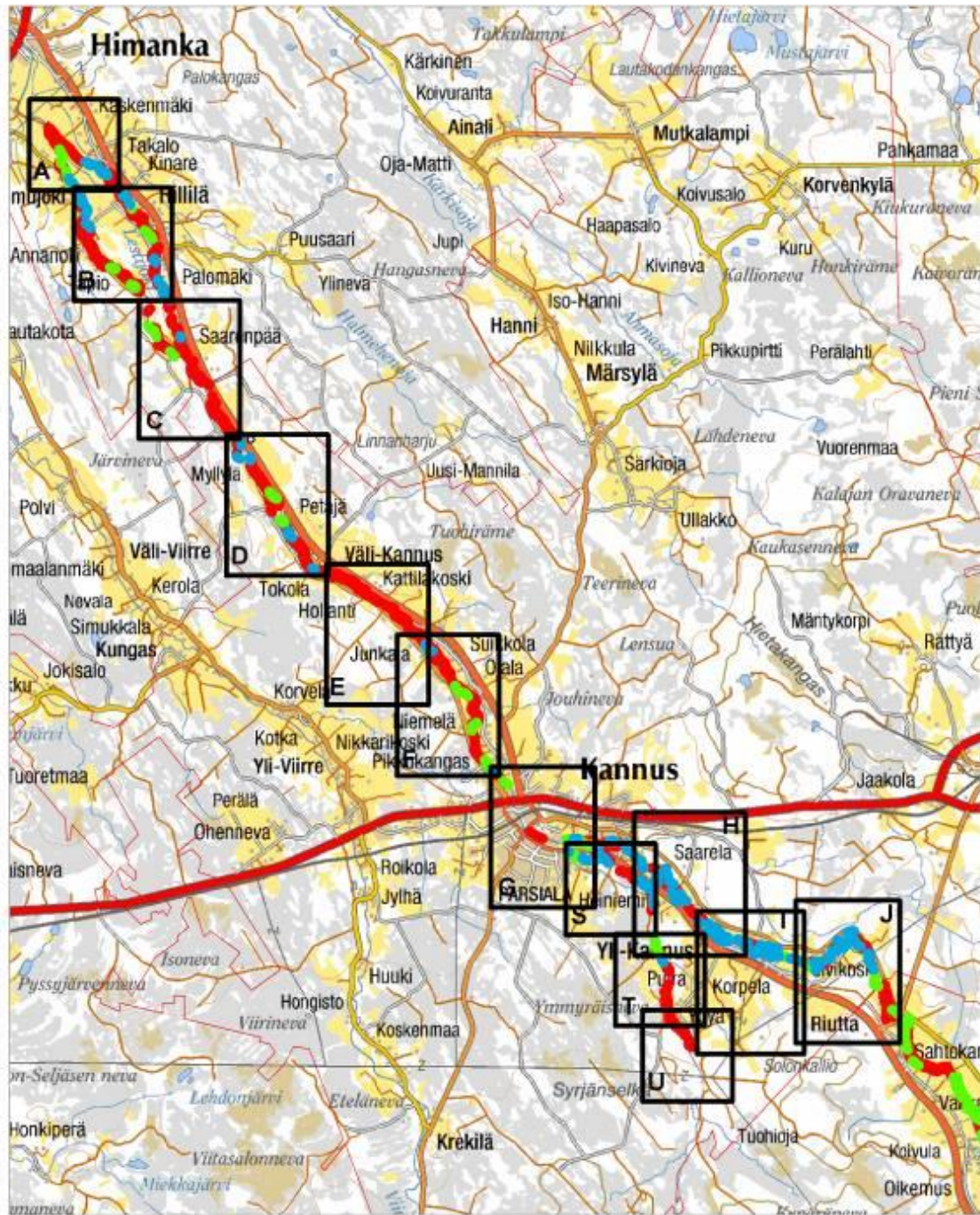
- Suojavyöhykkeen perustaminen ei ole perusteltua vesiensuojelun, luonnon monimuotoisuuden tai maisemakuvan osalta suojavyöhykkeen alapuolelle jäävän pitkän, jyrkän ja puustoisin luiskin vuoksi.

Tulvasuojelualue (penkereet)

- Olemassa oleva tai tulvasuojelun tehostamiseksi suunniteltu tulvapenger joen ja pellon välissä Lesti-joen alaosalla.

Osa-alueille annetut raivaussuositukset perustuvat 'suojavyöhykkeiden perustaminen ja hoito' – erityistuen (tukikausi 2007-2013) ehtoihin sekä kartoitushetken tilanteeseen maastossa.

Lestijoen suojavyöhykesuunnitelma

Yleissuunnitelma / Indeksikartta

CMAanmittauslaitos lupa nro 7/MML/10

Mittakaava 1:120000

- erittäin tarpeellinen
- tarpeellinen
- säilytetään ennallaan

Perskartaletti: 214202

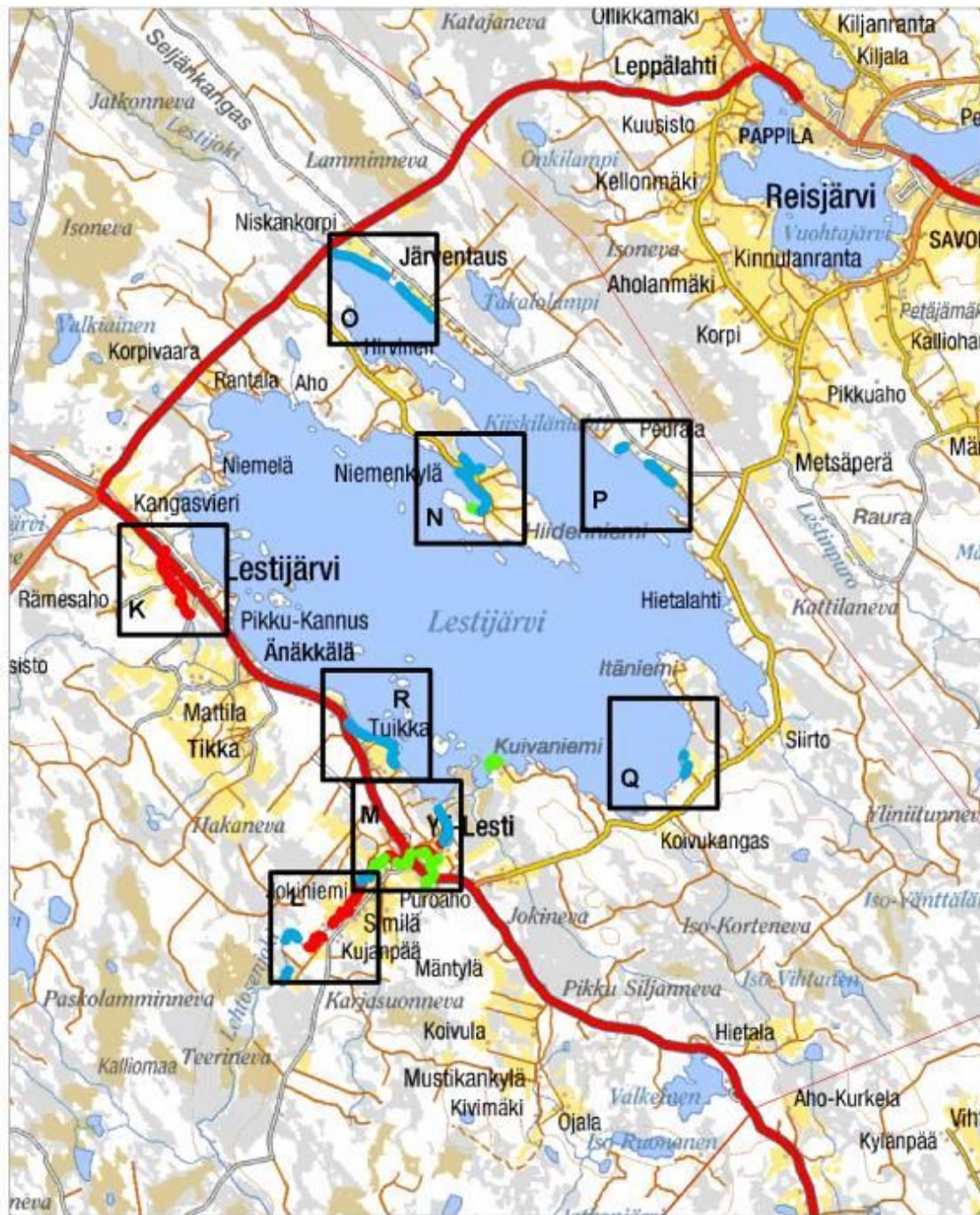
Koordinaatisto: YKJ

Naukkokoordinaatit: 3356287, 7085298 3361411, 7088989

Etelä-Pohjanmaan ely-keskus/CR/9.7.2010

Kuva 5. Kartta yleissuunnittelualueessa Kalajoen Himangalta ja Kannuksesta. Kartassa näkyy osa-aluejako eli eri karttalehtien (liitteet 3-12 ja 21-23) sijainti Lestijoen varrella sekä lisäksi suojavyöhykkeet.

Lestijoen suojavyöhykesuunnitelma

Yleissuunnitelma / Indeksikartta

©Maanmittauslaitos lupa nro 7/MML/10

Mittakaava 1:100000

- erittäin tarpeellinen
- tarpeellinen
- säilytetään ennallaan

Persoonallisuus: 234202
Koordinatit: YKJ
Naukkokoordinaatit: 3356287, 7085298 3361411, 7088989
Etelä-Pohjanmaan ely-keskus/CR/5.7.2010

Kuva 6. Kartta yleissuunnittelualueesta Lestijärven osalta. Kartassa näkyy osa-aluejako eli eri karttalehti-
en (liitteet 13-20) sijainti Lestijärven rannalla, Pappilanjoen ja Lehtosenjoen varsilla sekä lisäksi suoja-
vyöhykkeet.

5.1 KALAJOKI (HIMANKA)

5.1.1 MYLLYKOSKI – HIMANKA (KARTTALEHTI A)

1. Tälle lohkolle suojavyöhyke olisi erittäin tarpeellinen kaikille muille kohdin, paitsi lohkon reunalle, jossa rantasauna sijaitsee.

Kuva 7. Erityistukiehtojen täyttyminen edellyttäisi rannan puuston ja pensaston harventamista.

2. Nämä lohkot suositellaan säilytettävän ennallaan, sillä peltojen ja joen välissä kulkee kylätie.

Kuva 8. Pellon ja joen välissä kulkee kylätie. Tällaiselle alueelle ei voi perustaa erityistuen tukiehtojen mukaista suojavyöhykettä.

3. Tälle lohkolle suojavyöhyke katsotaan erittäin tarpeelliseksi. Rantaluiska on avonainen ja jyrkkäpiirteinen, mutta kuitenkin matalahko.
4. Tämä on tulvapengeraluetta, jolle suojavyöhykkeitä ei voida perustaa. Tulvasuojelualueeseen kuuluvat joenvarsilohkot suositellaan säilytettävän ennallaan.

Kuva 9. Tulvasuojelupenger estää veden pääsyn myös pellolta joen suuntaan. Suojavyöhykkeiden perustaminen ja hoito –erityistukisopimusta ei voi solmia tulvapengeralueille.

5. Näillä lohkoilla kulkee peltotie pellon reunassa. Alue suositellaan säilytettävän ennallaan.
6. Näillä lohkoilla on jyrkkä ja pensoittunut rantaluiska. Suojavyöhyke olisi lohkoille erittäin tarpeellinen.
7. Näiden lohkojen ja joen välissä kulkee peltotie. Ranta on pensoittunut. Lohkot suositellaan säilytettävän ennallaan, jos peltotie kulkee edelleen rannassa. Jos tie poistetaan tai siirretään, suojavyöhyke olisi erittäin tarpeellinen.
8. Näillä lohkoilla on pitkäkö ja pensoittunut rantaluiska pellon ja joen välissä. Suojavyöhyke olisi lohkoille tarpeellinen.
9. Tälle lohkolle suojavyöhyke olisi erittäin tarpeellinen. Rantaluiska on pitkä ja osittain avoin.
10. Näillä lohkoilla kulkee peltotie lohkon ja joen välissä. Peltotien vuoksi erityistuen ehdot täyttävää suojavyöhykettä alueelle ei voida perustaa, vaan se suositellaan säilytettävän ennallaan.

Kuva 10. Peltotie estää suojavyöhykkeen perustamisen.

11. Tämän lohkon ranta on avoin ja niittykasvillisuuden peittämä. Osassa lohkoa kasvaa pensaita ja puita. Rantaluiska on loiva ja matalahko. Suojavyöhyke katsotaan lohkolle erittäin tarpeelliseksi.

Kuva 11. Niittykasvillisuuden muodostamaa suojakaistaa loivalla rantaluiskalla.

12. Alue on tulvapengerretty, joten suojavyöhykettä ei voida perustaa. Tulvasuojelualueeseen kuuluvat joenvarsilohkot suositellaan säilytettävän ennallaan.

5.1.2 SAARENPÄÄ – HILLI (KARTTALEHTI B)

1. Tällä loholla on jo luonnostaan laaja ja tiheä puusto rantaluiskalla sekä osittain pengerrystä joen ja pellon välillä, minkä vuoksi alue suositellaan jätettäväksi ennalleen.
2. Tällä loholla on osittain pengerrystä pellon ja joen välissä, mutta se ei ole jatkuvaa, vaan vedet pääsevät runsaiden sateiden myötä tai tulva-aikoina valumaan pellolta vesistöihin. Suojavyöhyke olisikin pengerryksestä huolimatta erittäin tarpeellinen.
3. Suojavyöhyke olisi täällä erittäin tarpeellinen, sillä rantaluiska on jyrkkä ja lyhyt. Rantaluiskalle suositellaan peruskunnostusraivausta, jossa muutamia suurimpia puita jätettäisiin.
4. Tällä loholla on osittainen pieni pengerrys ja peltotie pellon ja joen välissä. Tällainen melko leveä kaistale estää valumia pellolta vesistöön. Jos viljelijä haluaa, voisi hän perustaa peltotien kohdalle suojavyöhykkeen ja siirtää tien kulkemaan muualle. Nykyisessä tilanteessa alue suositellaan kuitenkin jätettäväksi ennalleen.
5. Tällä loholla on pieni pengerrys joen ja pellon välissä. Penkereessä on kuitenkin aukkoja, joista vesi pääsee karkaamaan suoraan pellolta jokeen. Rantaluiska on myös lyhyt ja jyrkkä. Suojavyöhyke katsotaan erittäin tarpeelliseksi.
6. Tyypillisiä lohkoja, joille suojavyöhykkeen perustaminen olisi erittäin tärkeää. Pellot on viljelty lähelle jokea ja rantaluiska on lyhyt ja jyrkkäpiirteinen. Rantaluiskalla voisi tehdä myös pientä raivausta.
7. Alueella on luontainen pengeri joen ja pellon välissä. Pellon puolella kulkee myös pieni oja pengerryksen viertä. Suojavyöhyke ei ole nykyisissä oloissa tälle lohkolle tarpeellinen, vaan alue suositellaan jätettäväksi ennalleen. Mikäli ojassa kuitenkin kulkee runsaasti vettä kosteimpina jaksoina, voisi suojavyöhyke olla tarpeellinen, koska pieni oja laskee suoraan Lestijokeen.
8. Alueella rantaluiska on jyrkkä ja metsittynyt, joten alue suositellaan säilytettävän ennallaan.

9. Alueella on melko pitkä rantaluiska. Se on myös jyrkkä ja vaatisi erityistukiehtojen täyttämiseksi peruskunnostusraivausta, jossa jätettäisiin yksittäisiä puita ja pensaita tai puu- ja pensasryhmiä. Suojavyöhyke katsotaan lohkolle tarpeelliseksi.

Kuva 12. Jyrkän rantaluiskan hoitaminen on haastavaa ja edellyttää usein käsityötä

10. Alueen toiseen päähän suojavyöhykkeen perustaminen olisi erittäin tärkeää. Alueen hoitaminen niittämällä onnistuisi hyvin koneellisesti. Toisessa päässä lohkoa eli lähellä siltaa suojavyöhyke katsotaan tarpeelliseksi ja siellä rantaluiskan raivaus olisi suotavaa.

Kuva 13. Suojavyöhyke olisi erittäin tarpeellinen estämään kiintoaineen ja ravinteiden pääsyä vesistöön.

11. Tälle alueelle suojavyöhyke olisi erittäin tarpeellinen, koska pelto on viljelty pitkälle rantaan ja laskee kohti jokea.

Kuva 14. Suojavyöhyke olisi erittäin tarpeellinen.

12. Tällä lohkolle on melko pitkä rantaluiska, mutta suojavaöhyke olisi kuitenkin erittäin tarpeellinen, etenkin jos pellolla viljellään avomaankasveja, jolloin maa on suurelta osin paljaana. Osittainen raivaus olisi tälläkin luiskalla suositeltavaa.
13. Alue on viljelty rantaan saakka ja suojavaöhyke olisi erittäin tarpeellinen.
14. Tällä lohkolle on lyhyt rantaluiska, jolle suositellaan pientä raivausta. Suojavaöhyke olisi erittäin tarpeellinen.
15. Rantaluiska on melko pitkä ja jyrkkä, mutta siinä on myös aukkoja, joista kiintoaines ja ravinteet pääsevät valumaan pellolta veteen. Rantaluiska vaatii erityistuen ehtojen täyttämiseksi osittain raivausta. Suojavaöhyke katsotaan erittäin tarpeelliseksi.
16. Tälle alueelle suojavaöhyke olisi erittäin tarpeellinen. Rantaluiska on lyhyt ja jyrkkä ja pelto on viljelty lähelle jokea.
17. Runsas puusto rantaluiskalla estää melko hyvin eroosiota. Erityistuen ehtojen täytyminen edellyttäisi peruskunnostusraivausta maisemallisista syistä. Suojavaöhyke katsotaan lohkolle tarpeelliseksi.
18. Tällä lohkolle on osittainen pengerrys pellon ja joen välillä, joka estää valumien pääsyn pellolta vesistöön. Pengerryksessä on kuitenkin muutamia aukkoja, joista vesi voi päästä valumaan pelloilta vesistöön. Suojavaöhyke on lohkolle tarpeellinen, jos matalampien pengerryksien kohdalta vesi pääsee valumaan kosteimpina jaksoina veteen. Jos näin ei ole, niin alue suositellaan säilytettäväksi ennallaan.
19. Osassa tätä aluetta suojavaöhyke olisi erittäin tarpeellinen, koska pellot on viljelty lähelle rantaa ja rantapenikka on paikoin veden syövyttämää. Keskellä on vahvaa haavikkoa kasvava metsäkaistale, jonka kohdalle suojavaöhykettä ei voida perustaa vaan alue suositellaan säilytettävän ennallaan. Pellon rantaluiskalla raivaus voi olla suositeltavaa.

Kuva 15. Suojavaöhyke olisi erittäin tarpeellinen lähelle jokea viljellyillä rannoilla.

20. Näillä lohkoilla pellot viettävät osittain loivasti pois päin joesta. Kohdat, joissa rantapenikkaa on runsaammin, alue suositellaan säilytettävän ennallaan. Erityisesti pohjoispäässä lohkoa suojavaöhyke olisi kuitenkin erittäin tarpeellinen, sillä pelto ulottuu lähelle vettä.

21. Näistä lohkoista toisen rantaluiska on avonainen ja viljelty lähemmäs jokea. Tälle lohkolle suojavyöhyke olisi erittäin tarpeellinen. Toisella lohkoista on puita ja hieman pidempi rantaluiska pellon ja joen välissä. Tälle lohkolle olisi suojavyöhyke tarpeellinen.

Kuva 16. Pellon erottaa joesta matala rantaluiska. Suojavyöhyke olisi erittäin tarpeellinen.

22. Tällä lohkolla on matala ja avoin rantaluiska pellon ja joen välissä. Suojavyöhyke olisikin lohkolle erittäin tarpeellinen.
23. Tämä lohko on viljelty lähelle jokea. Pelto myös viettää loivasti vettä kohden. Suojavyöhyke olisi lohkolle erittäin tarpeellinen.

Kuva 17. Lestijoki virtaa kivien lomassa luoden kauniin maiseman yhdessä avonaisen rantapellon kanssa. Suojavyöhyke olisi kuitenkin erittäin tarpeellinen, jottei virtaava vesi syövyttäisi pellon reunaa.

24. Tällä lohkolla on kapea pensoittunut vyöhyke rantaluiskalla. Pellolla on jätetty myös viljelemätön vyöhyke perunapenkkiä ja pellon reunan väliin. Tähän suositellaan erittäin tarpeellisenä pysyvää suojavyöhykettä. Pellon päässä olevalle suikaleelle suojavyöhyke olisi tarpeellinen.

Kuva 18. Perunapellon päisteeseen on jätetty viljelemätön kaistale, minkä voisi laajentaa erityistukiehdot täyttäväksi suojavyöhykkeeksi.

25. Tälle pikku saarella olevalle lohkolle suojavyöhyke katsotaan erittäin tarpeelliseksi.
26. Alueella on matala ja avoin rantaluiska. Lisäksi pelto hieman viettää jokeen. Suojavyöhyke katsotaan lohkolle erittäin tarpeelliseksi.
27. Näille lohkoille suojavyöhyke olisi erittäin tarpeellinen. Suositellaan raivausta, jossa muutamia pensasryhmiä ja puita jätettäisiin.
28. Tällä loholla on lyhyt ja matala rantaluiska, joka on suurelta osin pensoittunut. Suojavyöhyke katsotaan lohkolle erittäin tarpeelliseksi.

Kuva 19. Avomaankasvien viljely lähellä jokea lisää riskiä kiintoaineksen ja ravinteiden valumille. Riskiä voidaan pienentää suojavyöhykkeen avulla.

29. Tällä loholla on lyhyt puiden ja pensaiden peittämä rantaluiska. Suojavyöhyke olisi lohkolle erittäin tarpeellinen.
30. Tällä saarella olevalla pellolla on erittäin matala pengeri. Rantaluiska on myös osittain pensoittunut. Raivauksella voitaisiin avartaa maisemaa ja saada luiska suojavyöhykekäyttöön. Suojavyöhyke olisi lohkolle erittäin tarpeellinen.

Kuva 20. Suojavyöhyke olisi erittäin suositeltava.

31. Näille lohkoille suositellaan suojavyöhykkeen perustamista erittäin tarpeellisena, koska rantaluiska on lyhyt ja pelto ulottuu lähelle jokea.
32. Tälle alueelle suositellaan säilytettävän ennallaan. Pellon ja joen välissä kulkee kylätie.
33. Tälle lohkolle suositellaan suojavyöhykkeen perustamista erittäin tarpeellisena. Rantaluiskan puustoa voisi hieman raivata.

Kuva 21. Rantaluiska on pensoittunut ja suhteellisen lyhyt. Suojavyöhyke olisi erittäin suositeltava.

34. Tämä lohkolle suositellaan säilytettävän ennallaan. Pellon reunassa jokea myötäillen kulkee peltotie. Jos tie lohkon reunasta poistetaan, olisi suojavyöhyke lohkolle tarpeellinen.
35. Tämä lohkon reuna ulottuu loivasti rantaluiskaa pitkin laskien lähes jokeen saakka. Suojavyöhyke olisi lohkolle erittäin tarpeellinen.

Kuva 22. Ranta on loivasti jokea kohden laskeva. Suojavyöhyke olisi erittäin tarpeellinen.

36. Näiden peltolohkojen ja joen välissä kulkee peltotie. Osittain rannalla on laajahko avoin rantaniitty. Lohko suositellaan säilytettävän ennallaan. Jos peltotie siirretään, suositellaan suojavyöhykettä.

Kuva 23. Laaja rantaniitty estää kuormituksen päätyksen vesistöön.

37. Näille lohkoille suojavyöhyke olisi erittäin tarpeellinen. Rannassa on vain kapea kaistale luonnonkasvillisuuden valtaamaa aluetta.

5.1.3 ALASUVANNE – RINTTIKOSKI (KARTTALEHTI C)

1. Näillä lohkoilla on etenkin pohjoispäässä pensoittunut rantapenger, jolle suositellaan raivausta, jossa osa puista jätettäisiin. Eteläpäässä ranta on avonaisempi. Joen ja pellon välissä on osittain pieni penger, joka estää veden valumat pellolta. Suojavyöhyke katsotaan kuitenkin lohkolle erittäin tarpeelliseksi.

Kuva 24. Lehmät laiduntavat rantapeltoa. Suojavyöhykkeen voi perustaa myös laidunkäytössä oleville pelloille, jolloin suojavyöhykkeen hoitomuodoksi valitaan laidunnus niittämisen sijaan.

2. Näillä lohkoilla rantapenger on jyrkkä ja osittain pusikkoinen. Suojavyöhyke olisi erittäin tarpeellinen.
3. Tällä lohkoilla rantaluiska on pitkä ja jyrkkäpiirteinen. Suositellaan raivausta, jossa muutamia puita ja pensaita säästettäisiin, tukiehtojen täyttämiseksi. Suojavyöhyke lohkolle olisi erittäin tarpeellinen.
4. Näillä lohkoilla on jyrkkä mutta lyhyt rantaluiska, jossa kasvaa siellä täällä tiheää pusikkoa. Osittain rantaluiska on avonainen. Suojavyöhyke olisi lohkoille erittäin tarpeellinen muualla paitsi pohjoispäässä, jossa on kivetty penger rantaluiskan päällä. Pengerosuus suositellaan säilytettävän ennallaan.

Kuva 25. Pusikoitunut rantaluiska, jolle suojavyöhyke olisi suositeltava.

5. Alueen rantaluiska on lyhyt ja jyrkkä. Suurimmaksi osaksi rantaluiskan päällä kulkee pengertä, joka estää veden pääsyn jokeen. Alue suositellaan säilytettävän ennallaan.
6. Tällä lohkoilla on kapea niittymäinen suojakaista matalalla rantapenkereellä. Suojavyöhyke olisi alueelle erittäin tarpeellinen.

Kuva 26. Kapea niittykasvillisuuskaistale erottaa pellon joesta. Suojavyöhyke olisi erittäin suositeltava.

7. Suojavyöhyke on tälle lohkolle erittäin tarpeellinen. Pelto on viljelty lähelle jokea. Rantaluiska on pensoitunut. Alueelle suositellaan erityistukiehtojen täyttämiseksi raivausta, jossa säästettäisiin esim. komeimmat koivut, pihlajat tai tuomet.
8. Tässä kohtaa rantaluiska on melko jyrkkä ja pusikoitunut. Jokivarteen suositellaan perusteellista jokimaisemakuvaa avaavaa raivausta erityistuen ehtojen täyttämiseksi. Suojavyöhyke olisi erittäin tarpeellinen, sillä varsinkin keväällä ja syksyllä, kun kasvillisuutta ei vielä ole, vettä ja kiintoainesta valuu pellolta jokeen. Pienellä pätkällä on myös luontainen pengerrys joen ja pellon välissä, jolloin suojavyöhyke ei ole vesiensuojelun näkökulmasta välttämätön. Rantaviivan yhtenäisyyden ja hoitotoimenpiteiden helpottamisen vuoksi suositellaan yhtenäistä suojavyöhykettä.
9. Tälle lohkolle suojavyöhykkeen perustaminen olisi erittäin tärkeää. Rantaluiskalla suositellaan pientä raivausta, mutta suurimmat ja komeimmat puut olisi syytä jättää eroosiota estämään ja ne olisivat myös joen varren kaunistus.

Kuva 27. Rantaluiskalla kasvaa komeita koivuja.

10. Tälle alueelle suositellaan raivausta joen rantaluiskille. Suojavyöhyke pellon puolella todetaan kuitenkin erittäin tarpeelliseksi.
11. Kapea kaistale erottaa pellon joesta. Lohkoille suojavyöhyke olisi erittäin tarpeellinen.
12. Tällä lohkolle ranta on puustoinen ja raivausta suositellaan. Suojavyöhyke on lohkolle tarpeellinen.
13. Tälle pellolle suojavyöhyke on erittäin tarpeellinen.
14. Tälle lohkolle suojavyöhyke on erittäin tarpeellinen, sillä vain kapea rantakaistale erottaa pellon joesta.
15. Tällä puolella on pientä pengerrystä ja pusikkoa pellon ja joen välissä. Suojavyöhyke on lohkolle tarpeellinen.
16. Tämä lohko ylettyy lähelle jokea, suojavyöhyke on erittäin tarpeellinen. Alueelle suositellaan pientä raivausta.

5.2 KANNUS

5.2.1 TOKOLA – PYÖRRE (KARTTALEHTI D)

1. Näille lohkoille suojavyöhyke olisi erittäin tarpeellinen. Pelto ylettyy lähelle jokea.
2. Tämä lohko suositellaan säilytettäväksi ennallaan, sillä pellon ja joen välissä on pitkäkö ranta, jossa kulkee pihatie.
3. Näillä lohkoilla on matala rantaluiska, joka on pensoittunut ja raivausta suositellaan. Rantaluiskan päällä on osan rantaviivaa pieni pengeri, joka estää osittain valumia pellolta vesistöön. Suojavyöhyke olisi lohkoille kuitenkin erittäin tarpeellinen.
4. Näillä lohkoilla rantapenger on matala ja pensoittunut. Paikoin pajukko on niin tiivistä, että toiselle puolelle ei näe. Siellä täällä on myös avoimia kohtia. Raivaus olisi suositeltavaa. Suojavyöhyke katsotaan lohkoille erittäin tarpeelliseksi.
5. Näiden lohkojen ja joen välissä on pitkä rantakaistale, jossa kasvaa runsaasti pensaita ja puita. Kaistaleella kulkee myös oja ja pieni pengeri. Lohko suositellaankin säilytettävän ennallaan.

Kuva 28. Alueella on pitkä rantakaistale ja siinä kulkee myös pieni oja. Alue suositellaan säilytettäväksi ennallaan.

6. Tällä lohkolle on jyrkkä, muttei kovin pitkä rantaluiska. Pelto näyttäisi olevan poissa viljelystä, mutta viljeltäessä suojavyöhyke olisi erittäin tarpeellinen.
7. Tälle lohkolle suojavyöhyke olisi tarpeellinen. Joen ja pellon välissä on pieni pengeri, joka suojaa vesistöä valumilta. Rantakaistale ei kuitenkaan ole pitkä.

Kuva 29. Joen ja pellon välissä kasvaa runsaasti puita ja leveä suojakaista niittykasveja. Niittykasvillisuuden alla on pieni pengeri, joka pidättää valumia.

8. Tällä lohkolle on pitkä, loivasti veteen viettävä rantaluiska. Luiska on pensoittunut, minkä vuoksi raivaus olisi suositeltavaa. Suojavyöhyke olisi erittäin tarpeellinen.
9. Nämä lohkot ovat rantaluiskalta osittain pensoittuneita ja osittain avoimia. Raivaus on suositeltavaa paikoitellen. Suojavyöhyke olisi erittäin tarpeellinen.

Kuva 30. Pellot rajoittuvat koskeen ja ovat osa kaunista koskimaisemaa. Suojavyöhyke olisi tällaisille lohkoille erittäin tarpeellinen.

10. Tällä loholla on pieni penger joen ja pellon välissä, mikä estää suurelta osin valumia pellolta vesistöön. Luonnonkukista on muodostunut leveä suojakaista pellon rantaluiskan päälle. Suojavyöhyke olisi lohkolle tarpeellinen.
11. Näillä lohkoilla on osittain myös pieni penger joen ja pellon välillä. Se ei kuitenkaan ole yhtenäinen. Rantaluiska on lyhyt ja osittain pensoittunut. Suojavyöhyke olisi lohkoille erittäin tarpeellinen.

Kuva 31. Avonaisilla rannoilla suojavyöhykkeen hoito olisi melko helppoa.

12. Tämä lohko suositellaan säilytettävän ennallaan. Rantakaistale pellon ja joen välissä on pitkähäkö.
13. Tämän lohkon ja joen välissä kulkee tie, joten lohko suositellaan säilytettävän ennallaan.
14. Tällä loholla on jyrkkä, mutta matala rantaluiska, jossa kasvaa siellä täällä puita ja pensaita. Puiden väleistä pilkistää kohtia, joissa kasvillisuus on kulunut penkereestä pois ja valumia on päässyt jokeen. Suojavyöhyke olisi erittäin tarpeellinen.
15. Tämä lohko suositellaan säilytettävän ennallaan. Lohkon reunus ylettyy vain pieneltä matkalta rantaan saakka. Lohko tuntuu olevan enemmän läheisten perunahallien varastoaluetta kuin viljeltyä peltoa.

5.2.2 JUNKALA – TOKOLA (KARTTALEHTI E)

1. Näille lohkoille suojavyöhyke olisi erittäin tarpeellinen. Rantaluiska on matala ja joki lähellä peltoa. Rannalla peruskunnostusraivaus olisi joissakin kohdissa tarpeen, mutta osittain ranta on avoin.

Kuva 32. Idyllistä maalaismaisemaa, jossa lehmät laiduntavat rantapeltoja. Laidunnus sopii myös suojavyöhykkeen hoitomuodoksi.

2. Näille lohkoille suojavyöhyke olisi erittäin tarpeellinen. Pusikoiden harvennus rantapenkereeltä olisi tarpeen, jotta maisema avartuisi ja suojavyöhykkeen hoito helpottuisi.

Kuva 33. Leveä ja hoidettu suojakaista.

3. Näille lohkoille suojavyöhyke olisi myös erittäin tarpeellinen. Rantaluiska on pusikoitunut ja joen pinta lähellä peltoa. Peruskunnostusraivauksella maisema avartuisi.
4. Näille lohkoille suojavyöhyke katsotaan erittäin tarpeelliseksi. Peruskunnostusraivausta penkereillä olisi vähän.

5. Näillä lohkoilla on jyrkähkö rantaluiska, joka vaatisi pientä peruskunnostusraivausta. Suojavyöhyke olisi kuitenkin erittäin tarpeellinen, sillä pellot on viljelty lähelle jokea.
6. Näille lohkoille suojavyöhyke olisi erittäin tarpeellinen. Rantaluiska on matala ja loiva. Peruskunnostusraivaustarvetta penkereellä olisi myös paikoin.

5.2.3 HOKKARANTA – JUNKALA (KARTTALEHTI F)

1. Tällä loholla on jyrkkä ja pensoittunut pengeri, jolle peruskunnostusraivaus olisi tarpeen. Suojavyöhyke olisi tälle lohkolle tarpeellinen.
2. Näille lohkoille suojavyöhyke olisi tarpeellinen. Rantaluiska on pensoittunut, jonka vuoksi peruskunnostusraivauksella tulisi vähentää pensaikkoa ja jättää vain komeimmat puut ja pensaatsat rykelmiksi.
3. Näille lohkoille suojavyöhyke olisi erittäin tarpeellinen. Rantaluiska on jyrkkä ja pensoittunut eli peruskunnostusraivaus olisi tarpeen. Lohkojen pinta-alat eivät ole suuria, mikä voi vaikeuttaa tuen saamista.

Kuva 34. Suuret puut rantaluiskalla kätkevät joen taakse.

4. Näille lohkoille suojavyöhyke olisi erittäin tarpeellinen. Rannat kaipaavat pientä peruskunnostusraivausta, mutta muutoin rantapenger on matala, minkä vuoksi suojavyöhykkeen perustaminen olisi melko helppoa.
5. Tälle lohkolle suojavyöhyke olisi erittäin tarpeellinen.
6. Tälle lohkolle suojavyöhyke olisi myös erittäin tarpeellinen. Pellolta näkyy veden valumajälkiä suoraan jokeen. Pieni raivaus, jossa vain muutamia puita jätettäisiin, olisi tarpeen.
7. Näiden lohkojen ja joen välissä on osittain pieni pengerrys, joka estää vesien valumisen pellolta jokeen. Suojavyöhyke olisi kuitenkin tarpeellinen, sillä rannassa on matalampia kohtia, joista vesi ravinteineen ja kiintoaineksineen valunee suoraan jokeen. Rantaluiskalla tulisi tehdä myös peruskunnostusraivaus.
8. Tällä loholla on lyhyehkö rantaluiska, jolle tulisi tehdä peruskunnostusraivaus. Suojavyöhyke olisi erittäin tarpeellinen.
9. Tällä loholla on kasvimaata varsinaisen peltolohkon ja joen välissä. Tälle lohkolle suojavyöhyke olisi erittäin tarpeellinen.

Kuva 35. Kasvimaalta pääsee yhtälailla kuin miltä muulta pellolta tahansa kiintoaines- ja ravinnevalumia vesistöön.

10. Näille lohkoille suojavyöhyke olisi myös erittäin tarpeellinen. Peruskunnostusraivauksella tulisi rantaluiskalta poistaa suurin osa puista ja pensaista.
11. Tällä loholla on pienehkö pengeri, jossa on puustoa osittain, mutta myös aukkoisia kohtia. Suojavyöhyke olisi erittäin tarpeellinen.
12. Tämän lohkon rannassa on komea koivikko, jota tulisi harventaa ja samalla muuta rantapusikkoa raivata, jotta suojavyöhykesopimuksen voisi tehdä. Penger on melko lyhyt ja matala. Suojavyöhyke katsotaan lohkolle erittäin tarpeelliseksi.

Kuva 36. Rantapuuston harventaminen avasi kauniin maiseman joelle ja muodostuisi kaunis koivikkoranta. Suojavyöhyke on erittäin tarpeellinen, sillä rantaluiska on lyhyt ja jokivesi lähellä peltoa.

13. Tälle lohkolle suojavyöhyke olisi erittäin tarpeellinen. Peruskunnostusraivaus penkereelle olisi myös tarpeen.
14. Tälle lohkolle suojavyöhyke olisi erittäin tarpeellinen. Peruskunnostusraivaus penkereelle olisi myös tarpeen.
15. Tälle lohkolle suojavyöhyke olisi erittäin tarpeellinen. Tämän lohkon rantapenger on hieman loivempi, mutta kuitenkin pusikkoinen.
16. Tälle lohkolle suojavyöhyke katsotaan tarpeelliseksi. Rantapenger on pensoittunut ja hieman pidempi kuin muilla läheisillä lohkoilla. Peruskunnostusraivaus olisi siis tarpeellinen.

17. Tämän lohkon rantapenger on osittain avoin ja lyhyehkö. Suojavyöhyke olisikin lohkolle erittäin tarpeellinen.
18. Tämä lohko on viljelty lähelle jokea, minkä vuoksi suojavyöhyke katsotaan erittäin tarpeelliseksi.
19. Tälle lohkolle suojavyöhyke olisi tarpeellinen. Luiska on pitkäkö ja pusikkoinen, minkä vuoksi peruskunnostusraivaus olisi sille tarpeen.
20. Näille lohkoille suojavyöhyke olisi erittäin tarpeellinen. Peruskunnostusraivausta olisi vain vähän, sillä luiska on osittain aukkoisen eikä kovin pitkä.
21. Näillä lohkoilla on edellisiä pidempi penger, jolle peruskunnostusraivaus olisi tarpeen. Suojavyöhyke olisi kuitenkin lohkolle erittäin tarpeellinen.
22. Näillä lohkoilla ranta on avoin ja penger lyhyt kasvaen kaunista niittykasvillisuutta. Suojavyöhyke olisi näille lohkoille erittäin tarpeellinen.

Kuva 37. Peltoja on viljelty lähelle jokea, jolloin ravinnevalumia kulkeutuu helposti pellolta jokeen.

23. Tämän lohkon ja joen välissä on hakattu pitkä ranta-alue. Lohko suositellaan säilytettäväksi ennallaan, jos alue on tarkoitus säilyttää metsänä. Suojavyöhyke on kuitenkin erittäin tarpeellinen, jos peltoa on tarkoitus laajentaa raivatulle alueelle.
24. Näille lohkoille suojavyöhyke katsotaan erittäin tarpeelliseksi. Maisemaa avaava peruskunnostusraivaus, jossa vain osa rantaluiskalla olevista puista jätettäisiin, olisi tarpeen.
25. Näille lohkoille suojavyöhyke olisi erittäin tarpeellinen. Luiskalla on peruskunnostusraivaustarvetta.

5.2.4 NIEMONEN – HOKKARANTA (KARTTALEHTI G)

1. Tälle lohkolle suojavyöhyke olisi erittäin tarpeellinen. Rantaluiska on melko pitkä mutta avoin.

Kuva 38. Pitkiä ja niittykukkien valtaamia rantaluiskia, joille olisi mahdollista perustaa suojavyöhyke.

2. Näille lohkoille suojavyöhyke olisi tarpeellinen. Rantaluiska on jyrkkä ja pitkä, mutta kuitenkin avonainen.
3. Tälle lohkolle suojavyöhyke olisi tarpeellinen. Luiska on jyrkkä ja pusikoitunut, minkä vuoksi peruskunnostusraivaus olisi tarpeen.
4. Tämä lohko suositellaan säilytettävän ennallaan. Rantaluiskalla kasvaa tiheä ja tiivis pensaikko ja luiska on lisäksi jyrkkäpiirteinen.
5. Tälle lohkolle suojavyöhyke olisi tarpeellinen, mutta rantaluiska vaatisi peruskunnostusraivauksen, jossa vain muutamat suurimmat puut jätettäisiin.
6. Näille lohkoille suojavyöhyke olisi erittäin tarpeellinen. Lohkot laskevat kohti jokea ja sijaitsevat lähellä taajamaa. Suojavyöhyke näillä lohkoilla loisi ympäristöstään välittävän mielikuvan maanviljelijöistä.
7. Tälle lohkolle suojavyöhyke olisi tarpeellinen. Pellot viettävät hieman joen rannasta poispäin, mikä estää eroosiota. Penger on jyrkkä ja pensoittunut, minkä vuoksi peruskunnostusraivaus rantaluiskalla olisi tarpeen.
8. Nämä lohkot on viljelty hieman pidemmälle ja lähemmäs jokea kuin viereinen lohko. Suojavyöhyke olisi erittäin tarpeellinen.
9. Tälle lohkolle suojavyöhyke olisi erittäin tarpeellinen. Rantaluiska on jyrkkä ja avoin.
10. Tämän lohkon ja joen välissä on puutarhapensaita. Suojavyöhykettä ei siten voida suositella, vaan alue suositellaan jätettäväksi ennalleen. Jos peltoa viljeltäisiin lähemmäs rantaa, suojavyöhyke olisi erittäin tarpeellinen.

5.2.5 TAINIO – NIEMONEN (KARTTALEHTI H)

1. Tämä lohko on viljelty lähelle jokea saakka. Suojavyöhyke katsotaan erittäin tarpeelliseksi.
2. Näillä lohkoilla on pitkä ja puiden täyttämä rantaluiska. Lohkot suositellaan jätettäväksi ennalleen.

3. Tällä lohkolla on mökki toisella puolella lohkoa pellon ja joen välissä. Lisäksi rantapenkka on pitkä ja puustoinen eli suojavyöhykkeen perustaminen olisi hankalaa. Lohko suositellaan säilytettävän ennallaan.
4. Tämä lohko on kaukana joesta ja välissä on pieni metsäalue, joka toimii luontaisena suojavyöhykkeenä. Lohko suositellaan säilytettävän ennallaan.
5. Tämä jokeen rajautuva lohko on maisemaltaan erittäin kaunis. Tulva-aikoina jää ja vesi todennäköisesti usein nousevat pellolle ja kolhivat sen rantapenkereitä. Suojavyöhyke katsotaan erittäin tarpeelliseksi. Rannan pusikoituminen tulisi estää raivaamalla.

Kuva 39. Suojavyöhyke olisi tällaisille lohkoille erittäin tarpeellinen.

6. Tällä lohkolla rantapenger on erittäin jyrkkä, muttei aivan niin pitkä kuin monella lohkolla. Alue suositellaan kuitenkin jätettäväksi ennalleen, sillä puiden poisto jyrkältä penkalta voisi saada aikaan eroosiota ja suojavyöhykkeen hyödyt jäisivät minimaalisiksi.

Kuva 40. Lestijokivarrelle paikoin tyypillinen erittäin jyrkkä rantapenkka.

7. Tämä lohko on niin kaukana rannasta, että lohko suositellaan jätettäväksi ennalleen.
8. Tälle lohkolle suojavyöhyke on erittäin tarpeellinen. Rantapenger vaatisi peruskunnostusraivauksen, jossa jätettäisiin vain yksittäisiä puita ja pensaita tai puu- ja pensasryhmiä.
9. Nämä lohkot sijaitsevat sen verran kaukana joesta, että ne suositellaan säilytettävän ennallaan.
10. Tälle lohkolle suojavyöhyke on erittäin tarpeellinen. Rantapenger on lyhyt ja vesi lähellä pellon tasoa. Vesi ja jää irrottavat ja kuljettavat tällaiselta lohkolta helposti kiintoainesta ja ravinteita jokeen.

Kuva 41. Alueelle suositellaan suojavyöhykkeen perustamista.

11. Tämä lohko suositellaan säilytettävän ennallaan. Rantaluiska on pitkä ja pusikkoinen.
12. Nämä lohkot suositellaan säilytettävän ennallaan, sillä rantakaistale on pitkä ja puustoinen.
13. Tällä lohkolle on jyrkkä ja pitkä luiska, joten lohko suositellaan säilytettävän ennallaan.
14. Tälle lohkolle suojavyöhyke olisi erittäin tarpeellinen. Lohko yltää lähelle jokea.
15. Tämä lohko on laidunnettu lähelle rantaa. Rantaluiskalla tulisi tehdä peruskunnostusraivausta. Suojavyöhyke olisi lohkolle erittäin tarpeellinen.
16. Lohkoilla on puustoa ja rakennuksia pellon ja joen välissä. Lohkot suositellaankin säilytettävän ennallaan.
17. Lohkon rantaluiska on avoin ja pelto yltää lähelle jokea. Suojavyöhyke olisi lohkolle erittäin tarpeellinen.
18. Tässä kohtaa rantaluiska on niin jyrkkä ja pitkä, että suojavyöhykettä ei voi suositella. Lohkot suositellaankin säilytettävän ennallaan.
19. Näillä lohkoilla on jonkin verran luontaista suojakaistaa pellon ja joen välissä. Suojavyöhyke olisi lohkoille erittäin tarpeellinen.

5.2.6 TALVILUOMA – TAINIO (KARTTALEHTI I)

1. Tällä lohkolle rantapenger on niin pitkä, jyrkkä ja puiden sekä pensaiden valtaama, että lohko suositellaan säilytettävän ennallaan.
2. Tällä lohkolle on pensoittunut ja pitkäkö rantapenger. Suojavyöhyke olisi lohkolle tarpeellinen.
3. Tämän lohkon ja joen välissä on rakennuksia ja suuria penkereitä. Näin ollen suojavyöhyke ei ole mahdollinen. Lohko suositellaan säilytettäväksi ennallaan.
4. Lohko suositellaan jätettäväksi ennalleen. Pitkä, pensoittunut ja jyrkkä rantapenkki pellon ja joen välissä olisi mahdotonta hoitaa suojavyöhykkeenä.

5. Nämä lohkot sijaitsevat jo niin kaukana joesta, että suojavyöhykkeen perustaminen on mahdotonta. Lohkot suositellaan säilytettäväksi ennallaan.
6. Tässä lohkon joen puoleisessa reunassa on jo valmiina komea luonnonkukista täyttynyt niittymäinen suojavyöhyke. Suojavyöhyke onkin sellaisille tämän lohkon osille erittäin tarpeellinen, jotka ulottuvat rantaan saakka, muutoin alue suositellaan säilytettävän ennallaan.

Kuva 42. Kaunis luonnonkukkien täyttämä rantamaisema. Niittymäinen suojavyöhyke helpottaa myös viljelijän työtä, kun ei tarvitse muokata jyrkkää rantapengertä.

7. Lohko suositellaan jätettäväksi ennalleen. Rantapenkka on jyrkkä mutta pitkä ja puiden valtaama.
8. Lohko suositellaan jätettäväksi ennalleen. Rantapenger on pitkä ja puiden valtaama. Suojavyöhykkeen perustaminen voisi tällaiselle paikalle olla erittäin hankalaa.
9. Nämä lohkot sijaitsevat metsäisen vyöhykkeen takana kaukana joesta. Lohkot suositellaan säilytettäväksi ennallaan.
10. Tämän lohkon rantapenkka on niin pitkä ja jyrkkä, että sen hoitaminen suojavyöhykkeenä olisi vaikeaa eikä vesiensuojelullisesti puuston raivaaminen olisi järkevää. Lohko suositellaan jätettäväksi ennalleen.
11. Näiden lohkojen kohdalla rantapenkka on jyrkkä, pitkä ja täynnä puita sekä pensaita. Lohkot suositellaankin säilytettävän ennallaan.
12. Tämän peltolohkon ja joen välissä on osittain rantamökki ja luonnonkukkia kasvavaa niittyä. Penger on myös pitkä ja pusikkoinen. Suojavyöhyke ei tämän vuoksi ole mahdollinen. Lohko suositellaan jätettäväksi ennalleen.
13. Tällä loholla pelto on ilmeisesti viljelty rantaan saakka. Tämä viljelty joenpenger on jyrkkä ja sitä laiduntavatkin lehmät. Suojavyöhyke olisi tähän lohkon reunaan erittäin tarpeellinen.

Kuva 43. Kaunis ja avoin rantalaidunmaisema, jonne voisi perustaa laiduntamalla hoidettavan suoja-
vyöhykkeen.

Kuva 44. Lehmien laiduntaessa rantaa veteen saakka, ne aiheuttavat painollaan rantapenkkaan sortumia, joista kiintoainesta ja ravinteita pääsee jokeen. Suojavyöhykkeiden perustamisessa voidaan tukea myös aitaamista, jolla estetään karjan pääsy veteen.

5.2.7 RIUTTA (KUNNANRAJA) – TALVILUOMA (KARTTALEHTI J)

1. Tämän lohkon ja joen välillä on metsää ja jyrkkä ranta. Lohko suositellaan säilytettävän ennallaan.
2. Lohkon ja joen välissä on jyrkkä, pusikoitunut rantaluiska. Suojavyöhyke katsotaan pellolle tarpeelliseksi.
3. Tällä lohkolla joen puoleinen osa on metsitetty, jolloin pellon ja joen väliin on muodostunut luontainen suojavyöhyke. Lohko suositellaan säilytettävän ennallaan.
4. Lohkolla on lyhyt rantapenger, joka on pensoittunut. Lohkolle suojavyöhyke olisi erittäin tarpeellinen.
5. Lohkoilla on lyhyt rantapenger, joka on osittain pensoittunut. Suojavyöhyke olisi erittäin tarpeellinen.
6. Tämän lohkon ja joen välissä on jyrkkä, pitkäkö ja pensoittunut rantaluiska. Lohko suositellaankin säilytettävän ennallaan.
7. Tällä lohkolla on lyhyt ja matala rantapenger. Penkereellä kasvaa puita ja pensaita. Suojavyöhyke olisi lohkolle erittäin tarpeellinen.

8. Tämän lohkon ja joen välissä kulkee pieni mökkitie. Rantapenger on myös jyrkkä ja pitkä. Lohko suositellaankin säilytettävän ennallaan.
9. Tällä loholla yksi pieni kaistale ulottuu aivan jokeen saakka. Muutoin pellon ja joen välissä on puinen rantakaistale. Jokeen saakka yltävälle osalle suojavyöhyke olisi erittäin tarpeellinen, muutoin lohko suositellaan säilytettävän ennallaan.
10. Tässä osassa lohkoja on laaja ja komea mäntymetsä peltojen ja joen välissä. Lohkot suositellaan säilytettävän ennallaan.
11. Tämän pellon ja joen välissä on mökki pihapiireineen. Lohko suositellaan säilytettävän ennallaan.
12. Tämä lohko on vaihteleva rannaltaan. Muutamissa kohdin pelto ulottuu aivan veden rajaan saakka, toisissa kohdin pellon ja joen välissä kasvaa isoa metsää, mutta ehkä pääosin kuitenkin pellon ja joen välissä on pensoittunut ja jyrkkä rantapenger. Suojavyöhykkeet olisivat erittäin tarpeellisia paikoille, joissa pelto rajautuu jokeen, muutoin alue suositellaan säilytettävän ennallaan.
13. Tällä loholla on avoin ranta ja loiva penkka. Suojavyöhyke katsotaan lohkolle erittäin tarpeelliseksi.
14. Tällä loholla on pitkäkö pensoittunut rantapenger. Lohko suositellaankin säilytettävän ennallaan.
15. Näillä lohkoilla rantapenger kasvaa pusikkoa ja puita, muttei ole niin jyrkkä eikä pitkä. Suojavyöhyke näille lohkoille olisi tarpeellinen.
16. Näillä lohkoilla toisessa päässä on jyrkempi ja pidempi rantapenger, mitä toisessa päässä, jossa ranta on osittain avoin ja loivahko. Jyrkemmissä ja pidemmän penkereen kohdissa alue suositellaan säilytettävän ennallaan ja loivemmassa kohdassa toisella loholla suojavyöhyke katsotaan erittäin tarpeelliseksi.

5.2.8 YPYÄNOJA 1 (KARTTALEHTI S)

1. Lohkon ja ojan välissä on pitkäkö metsittynyt kaistale. Lohko suositellaan säilytettävän ennallaan.
2. Näillä lohkoilla on melko pitkä rantaluiska. Suojavyöhyke katsotaan lohkoille kuitenkin tarpeelliseksi.
3. Tässä kohtaa rantaluiska on erittäin pitkä ja täynnä puita. Suojavyöhykkeen perustaminen olisi pellolle erittäin hankalaa. Alue suositellaankin säilytettävän ennallaan.

Kuva 45. Komeaa haavikkoja. Ranta suositellaan säilytettävän ennallaan.

4. Näillä lohkoilla rantaluiska on jyrkkä ja melko pitkä, loiventuen kuitenkin vastavirtaan mentäessä. Luiska on suurelta osin avoin. Suojavyöhyke katsotaan lohkoille erittäin tarpeelliseksi.

Kuva 46. Hevoshaka, jonka rantaan voisi perustaa laiduntamalla hoidettavan suojavyöhykkeen.

5. Tässä kohtaa ojan rantaluiska oli erittäin jyrkkä ja pensoittunut. Pelto suositellaankin säilytettävän ennallaan.
6. Nämä lohkot eivät taida enää olla varsinaisessa viljelykäytössä. Jos niitä kuitenkin muokataan ja viljellään, suojavyöhyke olisi niille erittäin tarpeellinen.
7. Tässä kohtaa pelto viettää ojaa kohti. Rannalla kasvaa jonkin verran puita ja pensaita eli peruskunnostus-
raivaus erityistukea varten olisi tarpeen. Suojavyöhyke olisi pellolle erittäin tarpeellinen.
8. Näiden lohkojen ja ojan välissä kasvaa runsaasti puita ja pensaita. Alue suositellaankin säilytettävän ennallaan.
9. Tällä loholla jyrkän rantaluiskan alue jatkuu. Osittain pellon ja ojan välissä kasvaa runsaasti puustoa, mutta siinä on myös avoimia kohtia. Suojavyöhyke olisi suurimmalle osalle lohkoa erittäin tarpeellinen.
10. Tämän pellon ja ojan välissä on avoin ja jyrkkä rantaluiska. Suojavyöhyke katsotaan pellolle erittäin tarpeelliseksi.

Kuva 47. Pellolta laskeutuu jyrkkä ja avoin rantaluiska ojalle, minkä vuoksi suojavyöhyke olisi tarpeen.

11. Tämän pellon ja ojan välinen rantaluiska on niin pusikoitunut ja jyrkkä, että suojavyöhykettä ei voi suositella. Alue suositellaankin säilytettävän ennallaan.

5.2.9 YPYÄNOJA 2 (KARTTALEHTI T)

1. Näillä lohkoilla on pitkäkhö ja pensoittunut rantaluiska, jolle olisi tehtävä maisemaa avaava peruskunnostusraivaus. Suojavyöhyke olisi lohkoille tarpeellinen.

Kuva 48. Pellon ja ojan välissä on pitkä viljelemätön kaistale, jossa on muutamia avoimia kohtia mutta myös tiheää puustoa.

2. Tämän lohkon ja ojan väliin jää pitkä metsittynyt kaistale. Lohko suositellaankin säilytettävän ennallaan.
3. Nämä lohkot viettävät ojaan. Rantaluiska on osittain pensoittunut. Suojavyöhyke olisi lohkoille kuitenkin erittäin tarpeellinen.
4. Tässä kohtaa pelto myötäilee ojan mutkia. Rantaluiska on lyhyehkö ja matala. Suojavyöhyke olisi pellolle erittäin tarpeellinen, lukuun ottamatta ojan mutkaa, jossa kulkee metsäinen kaistale pellon ja ojan välissä.
5. Näillä lohkoilla on pääosin kapea puustoinen kaistale ojan ja pellon välissä. Rantaluiskalla on kuitenkin myös muutamia avoimia kohtia. Suojavyöhyke olisi lohkoille erittäin tarpeellinen.
6. Näillä lohkoilla on matalahko rantaluiska ja rantaluiskalla on kapea puukaistale ojan ja pellon välissä. Suojavyöhyke olisi lohkoille erittäin tarpeellinen.

Kuva 49. Rantaluiskalla on myös muutamia avonaisempia kohtia, minkä vuoksi suojavyöhykettä suositellaan.

7. Tämä lohko on viljelty lähelle jokea. Rantaluiskalla kasvaa puita vain siellä täällä. Suojavyöhyke olisi lohkoille erittäin tarpeellinen.

5.2.10 YPYÄNOJA 3 (KARTTALEHTI U)

1. Tässä kohtaa rantaluiska on matala ja pensoittunut. Suojavyöhyke olisi pellolle erittäin tarpeellinen.

Kuva 50. Pensoittunut rantaluiska, joka vaatisi peruskunnostusraivausta erityistukiehtojen täyttämiseksi.

2. Nämä lohkot viettävät kohti ojaa. Rantaluiska on lyhyt ja pensoittunut. Peruskunnostusraivaus olisi lohkoille tarpeellinen. Suojavyöhyke katsotaan lohkoille erittäin tarpeelliseksi.

5.3 LESTIJÄRVI

5.3.1 PAPPILANJOKI (KARTTALEHTI K)

1. Tämä lohko viettää joelle päin. Rantaluiska on avoin ja pitkähäkö. Suojavyöhyke olisi lohkolle erittäin tarpeellinen.
2. Tämän lohkon rantaluiskalla kasvaa pajukkoa, joka olisi raivattava erityistukea varten. Rantaluiska viettää jokea kohden. Suojavyöhyke olisi lohkolle erittäin tarpeellinen.
3. Näillä lohkoilla rantaluiska on matalampi ja kapeampi, mitä tien toisella puolella. Osittain luiskalla tulisi suorittaa peruskunnostusraivausta, mutta luiskalla on myös maisemaltaan avoimia kohtia.

Kuva 51. Pappilanjoen loivaa ja maisemaltaan avointa rantapengertä. Loivalla rantaluiskalla suoja-
vyöhykkeen perustaminen ja hoito on yleensä melko helppoa.

4. Tämä rantaluiska on matala ja siinä kasvaa pusikkoa vain siellä täällä. Suojavyöhyke katsotaan lohkoille erittäin tarpeelliseksi.
5. Näillä lohkoilla rantaluiska on osittain pensoittunut. Erityisesti paju on vallannut tilaa ja peittänyt maisemaa. Erityistuen ehtojen täyttäminen edellyttäisi peruskunnostusraivausta. Rantaluiska on myös matala, jolloin runsaan veden aikoina veden pinta voi yltää pellolle saakka. Suojavyöhyke olisi alueelle erittäin tarpeellinen.
6. Näiden lohkojen rantaluiskalla kasvaa pienempien pensaiden lisäksi isompia puita kuten koivuja. Peruskunnostusraivauksella voitaisiin jokimaisemaa hieman avata ja siten täytettäisiin suojavyöhykkeiden erityistuen ehdot. Suojavyöhyke olisi lohkoille erittäin tarpeellinen.

5.3.2 LEHTOSENJOKI 1, (KARTTALEHTI L)

1. Tämän pellon ja joen välissä kulkee oja sekä pengerr. Lohko suositellaankin säilytettävän ennallaan.

Kuva 52. Korkeapenger erottaa pellon joesta.

2. Tällä loholla on pajukkoinen vyöhyke pellon ja joen välissä. Lohko suositellaan säilytettävän tällaisena. Jos halua on, voisi peruskunnostusraivauksella pajukkoalueen raivata, jolloin suojavyöhyke olisi tarpeellinen.
3. Näiden lohkojen ja joen välissä on pengertä, sekä metsäistä kaistaletta sen verran, että alue suositellaan säilytettävän ennallaan.
4. Näillä lohkoilla on lyhyehkö rantaluiska, joka on osittain pensoittunut. Suojavyöhyke olisi alueelle erittäin tarpeellinen.

Kuva 53. Alueelle suositellaan suojavyöhykettä

5. Tälle lohkolle suojavyöhyke olisi erittäin tarpeellinen, sillä pelto on viljelty lähelle rantaa saakka.
6. Tämän lohkon rannassa on laidunnettu rantametsikkö, jonka muuttaminen suojavyöhykkeeksi peruskunnostusraivauksineen voisi olla monimuotoisuuden, maiseman ja vesien suojelun kannalta huomoinen vaihtoehto kuin jo olemassa oleva tilanne. Lohko suositellaankin säilytettävän ennallaan.

Kuva 54. Rantalaidun ja joki muodostavat kauniin maiseman.

7. Tässä kohdassa pelto viettää kohti jokea ja rantaluiska on lyhyt. Suojavyöhyke olisi erittäin tarpeellinen.
8. Näillä lohkoilla rantaluiska laskee loivasti joelle. Se on myös avoin muutamia pensas- ja puuryhmiä lukuun ottamatta. Suojavyöhyke olisi lohkolle erittäin tarpeellinen.
9. Näilläkin lohkoilla pelto viettää loivasti jokea kohti. Suojavyöhyke olisi lohkoille erittäin tarpeellinen.

Kuva 55. Alueen pellot ovat kaltevia molemmin puolin jokea, mikä lisää suojavyöhykkeen tarvetta.

10. Näillä lohkoilla rannassa kasvaa muutamia puita ja siinä on valmiina myös hieman pidempi suojakaista. Suojavyöhyke olisi lohkoille erittäin tarpeellinen.

5.3.3 LEHTOSENJOKI 2 (KARTTALEHTI M)

1. Tällä alueella on puuvaltainen vyöhyke pellon ja joen välissä jo niin leveä, ettei suojavyöhykettä voi suositella, vaan alue suositellaan säilytettävän ennallaan.
2. Näillä lohkoilla on pääosin pitkä rantaluiska, jossa on useampia porrasmaisia tasoja. Ranta on suurelta osin avonainen. Suojavyöhyke olisi lohkoille tarpeellinen.
3. Tällä loholla on kapeaa kaistaletta metsitetty. Tälle alueelle, jos se olisi peltoviljelykäytössä, suojavyöhyke olisi tarpeellinen. Toisessa päässä pelto ulottuu lähemmäs jokea ja näyttäisi olevan viljelyssä. Tälle alueelle suojavyöhyke olisi erittäin tarpeellinen.

Kuva 56. Pelto viettää pientä lampea kohti. Suojavyöhykettä suositellaan.

4. Tässä kohtaa rantaluiska on kapeahko, mutta pensoittunut. Maisemaa avaava peruskunnostusraivaus olisi siis tarpeen. Lohkoille katsotaan suojavyöhyke erittäin tarpeelliseksi.
5. Tällä lohkolle on pohjoispäässä loivahko rantaluiska, joka jyrkkenee ylävirran suuntaan. Luiska on suurelta osin avoin. Suojavyöhyke olisi lohkolle erittäin tarpeellinen.
6. Tällä lohkolle rantaluiska, kuten koko pelto on loivasti kallellaan jokeen. Rantaluiska on pensoittunut eli siinä olisi tehtävä peruskunnostusraivaus. Suojavyöhyke katsotaan lohkolle tarpeelliseksi.
7. Tällä lohkolle on leveä rantaluiska, jossa on peruskunnostusraivaustarvetta. Suojavyöhyke olisi lohkolle tarpeellinen.
8. Nämä lohkot ovat kallellaan jokea kohti. Rantaluiska on jyrkähkö ja pääosin lyhyt sekä siinä on osittain peruskunnostusraivaustarvetta. Suojavyöhyke olisi lohkoille erittäin tarpeellinen.
9. Näillä lohkoilla rantaluiska on suurelta osin pidempi ja siinä kasvaa runsaammin puita, mitä toisella puolella jokea. Ylävirran puolella on pieni alue, joka ulottuu lähemmäs jokea ja sille suojavyöhyke olisi erittäin tarpeellinen, muutoin suojavyöhyke olisi lohkoilla tarpeellinen.
10. Tällä alueella kulkee pitkän matkaa oja sekä pengertien ja pellon välissä. Näille kohdille suojavyöhykettä ei voi suositella vaan alue suositellaan säilytettävän ennallaan. Ylävirran puoleisessa päässä lohkoa on kuitenkin pätkä, jossa ei ole ojaa eikä pengertä ja suojavyöhyke olisi erittäin tarpeellinen.
11. Näillä lohkoilla on pääosin pitkä, jyrkähkö ja pusikkoinen luiska. Muutamissa kohdissa joki kulkee kuitenkin aivan pellon vieressä. Peruskunnostusraivaus erityistukia varten olisi alueella tarpeen. Suojavyöhyke katsotaan alueelle tarpeelliseksi.

5.3.4 NIEMENKYLÄN ALUE (KARTTALEHTI N)

1. Tämä lohko ylettyy lähelle järveä. Pellon reunassa on kuitenkin suistomainen rantakaistale, jossa kasvaa myös joitakin pensaita. Suojavyöhyke on pellolle tarpeellinen.

Kuva 57. Pitkän peltosuikaleen pää ylettyy järven rannalle saakka. Suojavyöhykettä suositellaan.

2. Näiden peltojen ja järven välissä on pitkä puustoinen ja pensoittunut kaistale. Lohkot suositellaankin säilytettävän ennallaan.
3. Nämä lohkot ja järven erottaa niin pitkä kaistale, että alue suositellaan säilytettävän ennallaan.
4. Näiden lohkojen ja Niemenlammen välissä kulkee oja ja pengeri. Alue suositellaan säilytettävän ennallaan.

5.3.5 KIISKILÄNLAHDEN ALUE (KARTTALEHTI O)

1. Näiden peltojen ja järven välissä on pitkäkö pätä soistunutta mäntymetsää sekä kaunista koivikkoa. Alue suositellaan säilytettävän ennallaan.
2. Näiden lohkojen ja järven välissä kulkee koko matkan metsäinen kaistale. Alue suositellaan säilytettävän ennallaan.
3. Metsäkaistale erottaa pellon järvestä ja estää kiintoaines- sekä ravinnevalumien pääsyn pellolta järveen. Lohkot suositellaan säilytettävän ennallaan.

Kuva 58. Pellon ja järven välissä on laajahko metsäkaistale, minkä vuoksi suojavyöhyke ei ole tarpeellinen.

4. Tässä kohtaa pellon ja järven välissä on muutamia taloja pihapiireineen. Alue suositellaankin säilytettävän ennallaan.

5.3.6 TAIVALLAHDEN ALUE (KARTTALEHTI P)

1. Tämä lohko on niin kaukana rannasta, että pelto suositellaan säilytettävän ennallaan.
2. Näillä lohkoilla on pitkä metsäinen kaistale rannassa. Pellot näyttävät myös viljelemättömiltä. Alue suositellaan säilytettävän ennallaan.

5.3.7 ILOLANLAHDEN ALUE (KARTTALEHTI Q)

1. Tällä loholla pienet peltokaistaleet ulottuvat järvelle saakka. Muutamia puita ja pensaita kasvaa siellä täällä. Suojavyöhyke olisi pelloille tarpeellinen erityisesti pellon rantaan saakka ulottuviin kaistaleisiin.
2. Näillä lohkoilla on metsäinen ranta sekä pengerrystä osittain järven ja pellon välissä. Alue suositellaankin säilytettävän ennallaan.

5.3.8 TUIKAN ALUE (KARTTALEHTI R)

1. Kaikki nämä lohkot ovat sen verran kaukana järvestä ja rannat metsittyneet, ettei suojavyöhykettä ole tarpeen perustaa. Pellot suositellaankin säilytettävän ennallaan.

LÄHTEET

Euroopan neuvoston direktiivi suojelua ja parantamista edellyttävien makeiden vesien laadusta kalojen elämän turvaamiseksi (78/659/ETY).

Karttunen, P., Koivisto, A.-M., Mäenpää, E., Sarell, J., Seppälä, T., Tuohino, J. & Vikström, R. 2006: Lestijoen alaosan tulvasuojelun tehostaminen. Luonnontaloudelliset esiselvitykset vuosina 2004–2005. Länsi-Suomen ympäristökeskus.

Lamminen, H. 2009: Lestijokeen rajautuvien peltojen suojavyöhykkeiden yleissuunnitelma, Toholampi. Länsi-Suomen ympäristökeskus, Karhukopio, Vaasa.

Länsi-Suomen ympäristökeskus, Lounais-Suomen ympäristökeskus, Pirkanmaan ympäristökeskus, Hämeen ympäristökeskus ja Keski-Suomen ympäristökeskus 2010: Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelma vuoteen 2015. Ab Arkmedia Oy, Vaasa.

Maa- ja metsätalousministeriö 2007: Suojavyöhykkeiden perustaminen ja hoito. Edita Prima Oy. Maatalouden ympäristötuen erityistuet-esite.

Maa- ja metsätalousministeriön asetus maatalouden ympäristötuen perus- ja lisätoimenpiteistä ja maatalouden ympäristötuen erityistuista annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen muuttamisesta 1370/2009.

Maa- ja metsätalousministeriön asetus maatalouden ympäristötuen perus- ja lisätoimenpiteistä ja maatalouden ympäristötuen erityistuista 503/2007.

Metsätalouden aiheuttaman vesistökuormituksen vähentäminen Lestijoen valuma-alueella. Toimintasuunnitelma. 22.11.1994.

Mikkola, Mika & Pakkala, Jukka (toim.) 1997: Keski-Pohjanmaan vesistöjen tila ja vesiensuojelun kehittämissuunnitelma. Alueelliset ympäristöjulkaisut 27. Kirjapaino Antti Välikangas Oy, Kokkola.

Mäenpää, E., Vikström, R., Pakkala, J., Rautio, L.M., Ruhanen, T. & Airiola, S. (toim.) 2009: Lestijoen, Pönttiönjoen, Lohtajanjoen, Viirretjoen ja Koskenkylänjoen vesistöalueiden vesienhoidon toimenpideohjelma vuoteen 2015. Länsi-Suomen ympäristökeskus. 25.11.2009.

Tikkanen, H. & Jokela, S. (toim.) 2005: Soiden moninaiskäyttö maakuntakaavassa. Ympäristönäkökohtien huomioon ottaminen turvetuotannossa. Ykkös-Offset Oy, Kokkola.

Uusi-Kämpä, J. & Kilpinen, M. 2000: Hoida suojakaistoja ja -vyöhykkeitä – ravinnekuormitus vähenee! - Koetoiminta ja käytäntö 6/2000: 2-3.

Valtioneuvoston asetus luonnonhaittakorvauksista ja maatalouden ympäristötuista vuosina 2007–2013 annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta 46/2010.

Valtioneuvoston päätös suojelua ja parantamista edellyttävien sisävesien laadusta kalojen elinolojen turvaamiseksi 1172/1999.

WWF 1999: Europe's Living Rivers – an agenda for action.

Ympäristöministeriö 1995: Valtioneuvoston periaatepäätös maisema-alueista ja maisemanhoidon kehittämisestä. Dnr Dnr 1/500/95. <http://www.ymparisto.fi/download.asp?contentid=28080&lan=fi>. Viitattu 15.3.2010.

LIITE 1

Arvoisa Maanviljelijä/Maanomistaja,

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen vastuualue Elinvoimainen Lestijoen vesistö-hanke kartoittaa kesällä 2010 peltoviljelyn suojavaöhykkeiden tarpeen Lestijärven, Kannuksen ja Kalajoen kuntien alueelle Lestijoen varressa sekä Lestijärven rannoilla ja mahdollisesti Lestijokeen laskevien jokien varsille. Hankkeessa laaditaan yleissuunnitelma tarvittavista suojavaöhykkeistä. Yleissuunnitelma on suuntaa antava eikä sido viljelijöitä. Jokainen maanviljelijä voi halutessaan perustaa pelloilleen suojavaöhykkeen ja hakea siihen maatalouden ympäristöohjelman mukaista suojavaöhykkeiden perustaminen ja hoito-erityistukea. Suojavaöhykkeillä pyritään estämään vesistöjen rehevöitymistä pysäyttämällä kiintoaineen ja ravinteiden valuminen pelloista vesistöön. Suojavaöhykkeet lisäävät myös luonnon monimuotoisuutta tarjoamalla eri eliöille turvallisia pesimä-, kulku- ja suoja-alueita.

Hankkeessa aloitetaan joenvarsipeltöjen maastokartoitukset kesäkuun alkupuolella ja ne kestävät heinäkuun loppupuolelle saakka. Tar-
kempi aikataulu töiden etenemisestä maastossa löytyy alta. Halutessaan maanomistajat ja -viljelijät voivat osallistua omien lohkojensa kartoitukseen ottamalla yhteyttä alla oleviin henkilöihin. Maastotöissä liikutaan peltöjen kasvillisuutta varoen ja sitä tuhoamatta. Tiedotustilaisuudet suojavaöhykkeiden yleissuunnitelmasta ja kesän kartoitustöistä järjestetään **to 3.6.2010 klo 10:00 Kalajoen Himangalla, Himangan palvelutoimistolla, Raumankarantie 2 ja klo 14:00 Lestijärvellä, Lestijärven kunnanvirastossa (valtuustosalissa), Lestintie 39 sekä ti 15.6.2010 klo 10:00 Kannuksella, Kannuksen kaupungintalolla, valtuustosalissa (Asematie 1).**

MAASTOKARTOITUS AIKATAULU kesä 2010

Päivät	Paikka
8.- 9.6	Saarenpää (kunnanraja) – Palomäen silta (Lestijoki) KALAJOKI/HIMANKA
16.- 18.6	Talviluoma – Mekkonlahti KANNUS
21.- 24.6	Mekkonlahti – Kattilakoski KANNUS
28.- 30.6	Kattikoski – Niskanpyörre (kunnanraja) KANNUS
1.- 2.7	Riutankoski (kunnanraja) – Talviluoma KANNUS
5.-9.7	Palomäen silta – Rahkola pengerryksen alku + Tomujoki KALAJOKI/HIMANKA
19.- 23.7	Lestijärvi (ja siihen laskevat joet) LESTIJÄRVI

Lisätietoja

- Harjoittelija Kukka-Maaria Kärki, Etelä-Pohjanmaan ELY, puh. 040 844 0868, sähköposti: etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi [kukka-maaria.karki]
- Vesistösuunnittelija Päivi Saari, Etelä-Pohjanmaan ELY, puh. 040 046 7570, sähköposti: etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi [paivi saari]
- Hankkeen kotisivut: <http://www.ymparisto.fi/default.asp?node=24715&lan=fi>

Säilörehun korjuu alkaa

KESKI-POHJANMAA

Prou Agria Keski-Pohjanmaan kasvutillanekatsauksen mukaan säilörehun korjuu alkaa arvion mukaan Keski-Pohjanmaan sisäosissa tämän viikon lopulla ja rannikkoalueellakin ensi viikon aikana. Nurmilohtot, jotka on lannoitettu aikaisin, ovat rehevissä kasvussa. Jos lannoittaminen on jäänyt toukokuun lopulle, ovat kasvustot harvoja ja vaaleita.

Säilörehusadosta odotetaan normaalia niin määrän kuin laadun suhteen.

Kylvötyöt ovat venyneet tänä kesänä kesäkuulle, ja paikoin on vielä lohkoja kylvämättä.

Harson ja muovin alla kasvava varhaisperuna alkaa olla nupulla. Tulevien viikkojen säästä riippuu, milloin oman maakunnan varhaisperunaa saadaan markkinoille.

Kesäperuna on paikoin tullut taimelle, ja varastoperunakin on taimettumassa. Peltöjen märkyys on viivästyttänyt perunan istutuksia, ja istutukset ovat venyneet kesäkuulle. Tällä viikolla saadaan viimeisetkin istutukset tehtyä.

Jukkola ja Uusi-Rauva veteraanien johtoon

LOHTAJA

Lohtajan Sotaveteraanien hallituksen uudeksi puheenjohtajaksi on valittu Juhani Jukkola. Pitkään puheenjohtajana toiminut Kullervo Seikkula jatkaa hallituksen jäsenenä.

Myös yhdistyksen sihteeri vaihtui. Sen ensimmäinen sihteeri ja taloudenhoitaja Reino Perander luopui näistä tehtävistä. Hän toimi sihteerinä yhteensä 43 vuotta. Reino Perander jatkaa edelleen hallituksen jäsenenä.

Uudeksi sihteeriksi, taloudenhoitajaksi ja samalla hallituksen jäseneksi vuosikokous valitsi Matti Uusi-Rauvan, joka on ensimmäinen ei-sotaveteraani yhdistyksen hallinnossa.

Ensimmäisenä naisena hallitukseen valittiin Helvi Anttila. Hallituksen varapuheenjohtajana jatkaa Paavo Palola. Vuosikokous nimitti sotaveteraani Erkki V. Anttilan hallituksen kunniajäseneksi.

Suojavyöhykkeistä infotilaisuuksia

LESTJOKILAAKSO

Elinvoimainen Lestijoki -hanke jatkaa viimekesänä Toholammilla aloitettuja suojavyöhykkekarttoituksia Lestijärven rannoilla ja Lestijoen varrella Himangalla, Kannuksessa ja Lestijärvellä. Hankkeessa laaditaan yleissuunnitelma alueen suojavyöhykkeistä. Maastokartoitukset tehdään maastossa kävellen ja havainnoiden.

Tarkoituksena on löytää joen varrelta peltolohkot, joille suojavyöhyke olisi erittäin tarpeellinen tai tarpeellinen maaston muodon, kasvillisuuden tai tulva-herkkyyden vuoksi.

Suojavyöhykkeellä tarkoitetaan vähintään 15 metrin levyistä pysyvän kasvipeitteen peittämää lohkoa pellon ja joen välissä. Sillä pyritään pysäyttämään kiintoaineiden ja ravinteiden kulkeutuminen vesistöön ja sitä kautta vähentämään vesistöjen rehevöitymistä. Suojavyöhykkeen perustamiseen ja hoitoon voi hakaa hoitoerityistukea.

Elinvoimainen Lestijoki -hanke järjestää tiedotustilaisuuksia kuluvan kesän aikana peltöjen suojavyöhykkekarttoituksesta ja suojavyöhykkeiden yleissuunnittelusta. Viime viikon torstaina tilaisuudet järjestettiin Himangalla ja Lestijärvellä. Kannuksessa tilaisuus pidetään 15. päivä kesäkuuta.

Turhaa työtäkö? Koululiitu-ohjelman toimittajat ovat korostaneet paikallistietämyksen merkitystä. Kalajoen sivistyslautakunnan jäsenet Eija Pahlkala (vasemmalla), Laura Kaattari ja Veli Ainali ovat ihmeissään siitä, ettei lautakunnan asettaman koulukyötytyöryhmän työ kelvannut kaupunginhallitukselle.

Puutteellinen ohjelma silmää parempi?

Sivistyslautakunnan jäsenet peräävät hallitukselta koulukyötyasian palauttamisperusteita

HIMANKA, Kati Kinnunen

Kalajoen kaupunginhallitus pyrösi sivistyslautakunnan koulunjohtajavainnan ja palautti koulukyötyasian. Nyt lautakunnan jäsenet vaativat hallitukselta perusteita otto-oikeuden käyttämiselle. Hallitukselle on tehty useita kirjallisia kysymyksiä kuun lopulla järjestettävää kyselytuntia varten.

Sivistyslautakunnan varapuheenjohtaja, kantakalajokinen Veli Ainali esitti fyngän uuden aluekoulun ohtajaksi Petri Kiiveriä. Lautakunta kallistui äänestyksen jälkeen tämän valinnan kannalle, mutta hallitus kumosi päätöksen ja valitsi koulun johtajaksi Marena Hannulan muun muassa asavaroilakin vedoten.

Veli Ainali korostaa, ettei johtajavalinta ollut sukupolukysymys. Lautakunnan saamien tietojen mukaan molemmat johtajaehdokkaat ovat tehtävään yhtä päteviä. Koulun tuleva henkilökunta oli kuitenkin vedonnut Kiiverin valinnan puolesta; sen sijaan vajaa-lukuisena kokouksessa koulun johtokunnassa äänestettiin Kiiverin ja Hannulan kesken menivät tasan 2–2.

TYÖRYHMÄ AJOI 150 KILOMETRIÄ

Johtajataratkaisuakin enemmän Veli Ainalia ja lautakunnan himankalaisjäseniä Laura Kaattaria ja Eija Pahlkala ihmetyttää hallituksen kanta koulukyötyasiaan. Sivistyslautakunta perusti huhtikuussa työryhmän, joka kevään aikana ajoi 150 kilometriä ja kävi lävitse uuden Kalajoen sivukylien koulutiet. Keskustajamien ulkopuolelta ajamatta jätettiin ainoastaan Vasankari ja Rautio. Veli Ainalin mukaan synn tähän oli se, että näiden teiden tiedettiin olevan kunnossa.

Työryhmään valittiin koulusihteeri, poliisin edustaja ja kolme lautakunnan jäsentä. Poliisi ei päässyt

kierrokselle mukaan, mutta lautakunnan jäsenten mukaan vaaralliseksi havaitut tieosuudet olivat sitä myös paikallispoliisin mielestä. Lautakunta päätti selvityksen perusteella myöntää toistaiseksi maksuttoman koulukyötyä vaarallisimmille tieosuuksille.

Kaupunginhallitus kumosi päätöksen ja kehotti lautakuntaa perustamaan uuden ryhmän. Veli Ainali, Eija Pahlkala ja Laura Kaattari eivät ymmärrä, miksi. He pitävät päätöstä epäluottamuslauseena.

Sivukylä ja keskustajamia ei Laura Kaattarin mielestä voi rinnastaa: maksuttomat koulukyödyt eivät koske taajama-alueita, joissa liikenneturvallisuuden parantaminen vaatii esimerkiksi kevyen liikenteen väylien rakentamista. Niidenkin rakentamiseksi työryhmä tosin teki parannusehdotuksia.

KARTTAPOHJAT OVAT, EI LISENSSIÄ

Hallituksen mukaan koulukyötypäätöksen perusteena on käytettävä Kou-

luliitu-ohjelmaa.

—Selvitin asiaa ja yllätyksekseni kuulin, ettei Kalajoella ole varsinaista ohjelmallisenssiä eikä siksi myöskään ohjelman uusia päivityksiä, joissa esimerkiksi teiden makuaisuus on otettu paremmin huomioon. Kalajoelle on hankittu ainoastaan ohjelman karttapohjat! Eija Pahlkala huomauttaa.

Veli Ainali, Laura Kaattari ja Eija Pahlkala toivovat esitteleviltä viranhaltijoilta täsmällisempää ja ajantasaista tietoa.

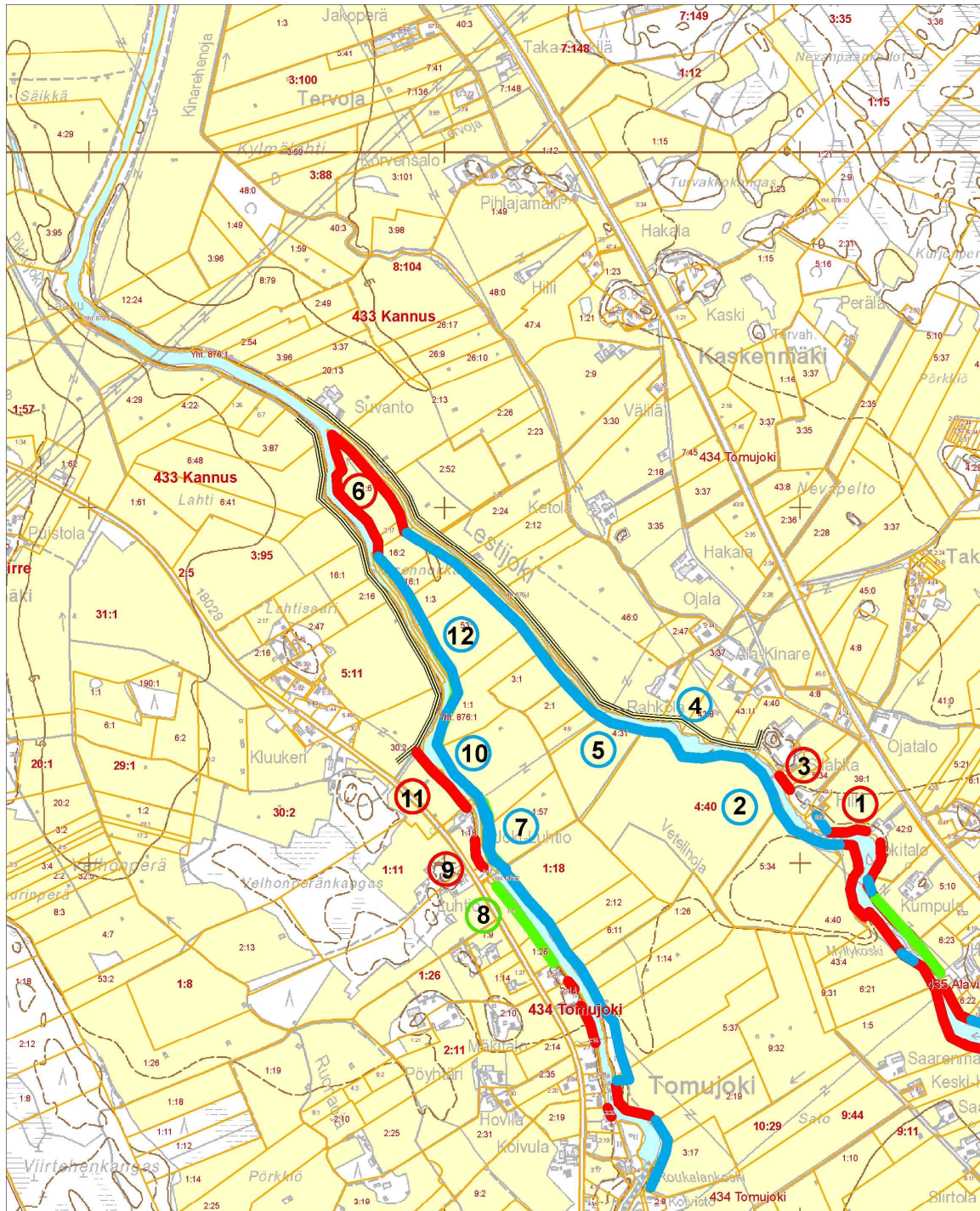
—Me lautakunnassa olemme aikaisemmin vain luottaneet viranhaltijan sanan siitä, että kaupungilla on ohjelma. Oikeastaan on hyvä, että ohjelmallisenssin puuttuminen paljastui nyt, Veli Ainali toteaa.

Viime torstai-iltana uuden koulukyötyä asiaa käsitellyt sivistyslautakunta päätti, että nyt ohjelma hankitaan koko Kalajoen alueelle. Koulukyötytyöryhmää täydennettiin cläkkeellä olevalla poliisilla Seppo Rasmuksella, ja ryhmä kartoittaa uudelleen riskiteosuudet.

LIITE 3, KARTTALEHTI A

Lestijoen suojavyöhykesuunnitelma

Lehtosenjoki I

Yleissuunnitelma / Karttalehti A

©Maanmittauslaitos lupa nro 7/MML/10

Mittakaava 1:14000

— tulvapenger

— erittäin tarpeellinen

— tarpeellinen

— säilytetään ennallaan

Peruskarttalehti: 234202

Koordinaattisto: YKJ

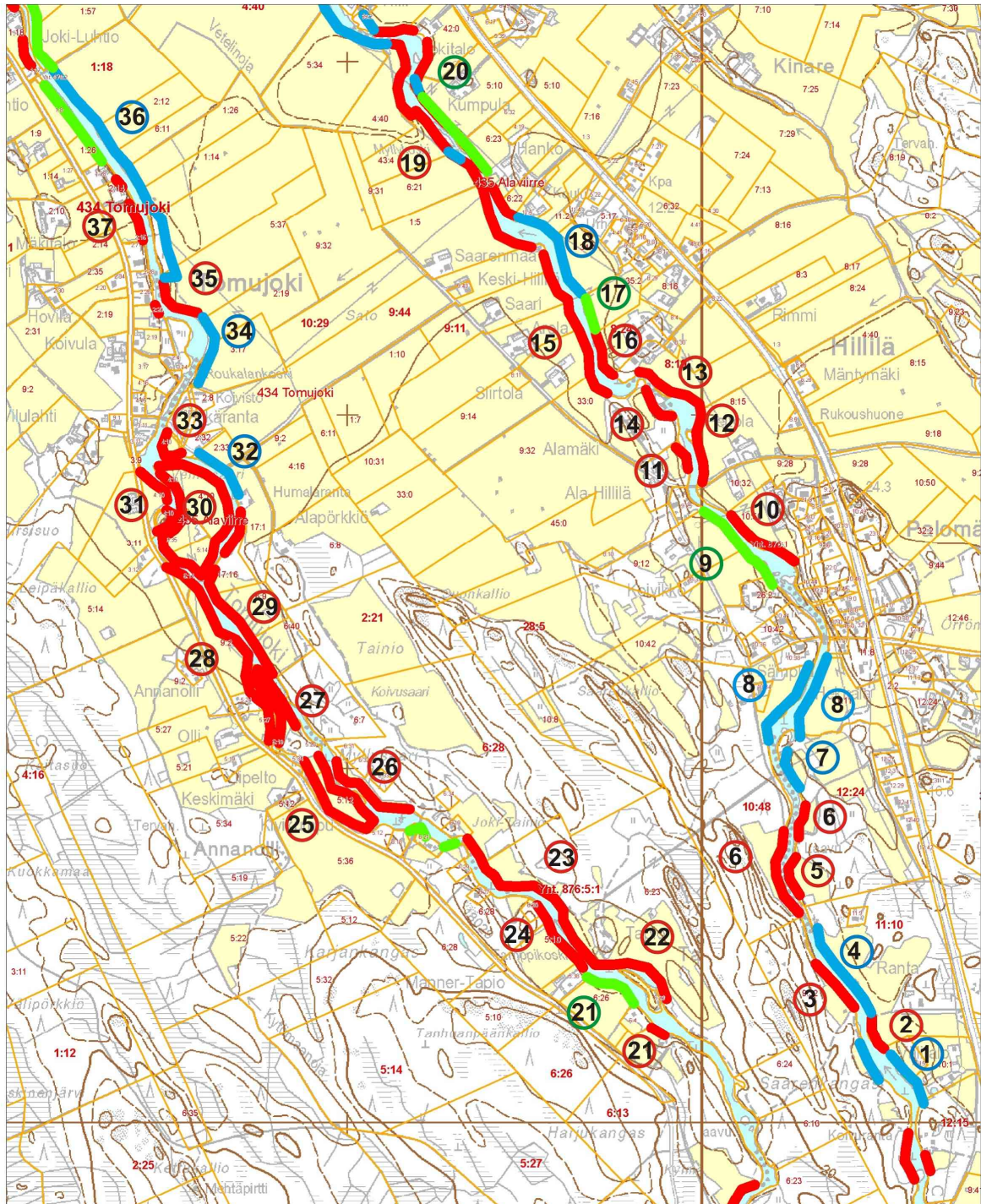
Nurkkakoordinaatit: 3356287, 7085298 3361411, 7088989

Etä-Pohjanmaan ely-keskus/CR/5.7.2010

LIITE 4, KARTTALEHTI B

Lestijoen suojavyöhykesuunnitelma

HIMANKA/KALAJOKI

©Maanmittauslaitos lupa nro 7/MML/10

Mittakaava 1:14000

Yleissuunnitelma / Karttalehti B

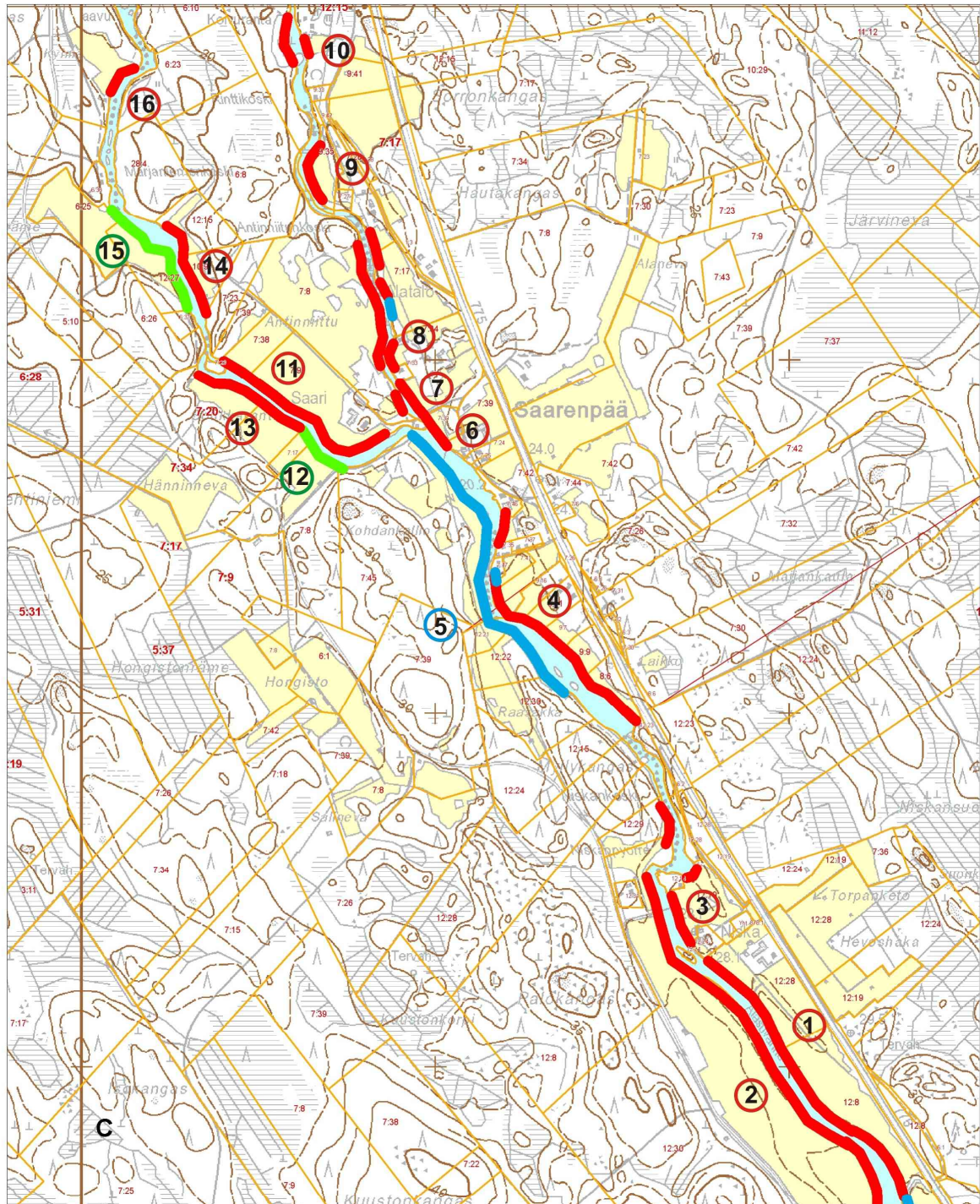
- erittäin tarpeellinen
- tarpeellinen
- säilytetään ennallaan

Peruskarttalehti: 234202
Koordinaattisto: YKJ
Nurkkakoordinaatit: 3356287, 7085298 3361411, 7088989
Etelä-Pohjanmaan ely-keskus/CR/5.7.2010

LIITE 5, KARTTALEHTI C

Lestijoen suojavyöhykesuunnitelma

HIMANKA/KALAJOKI JA KANNUS

©Maanmittauslaitos lupa nro 7/MML/10

Mittakaava 1:14000

Yleissuunnitelma / Karttalehti C

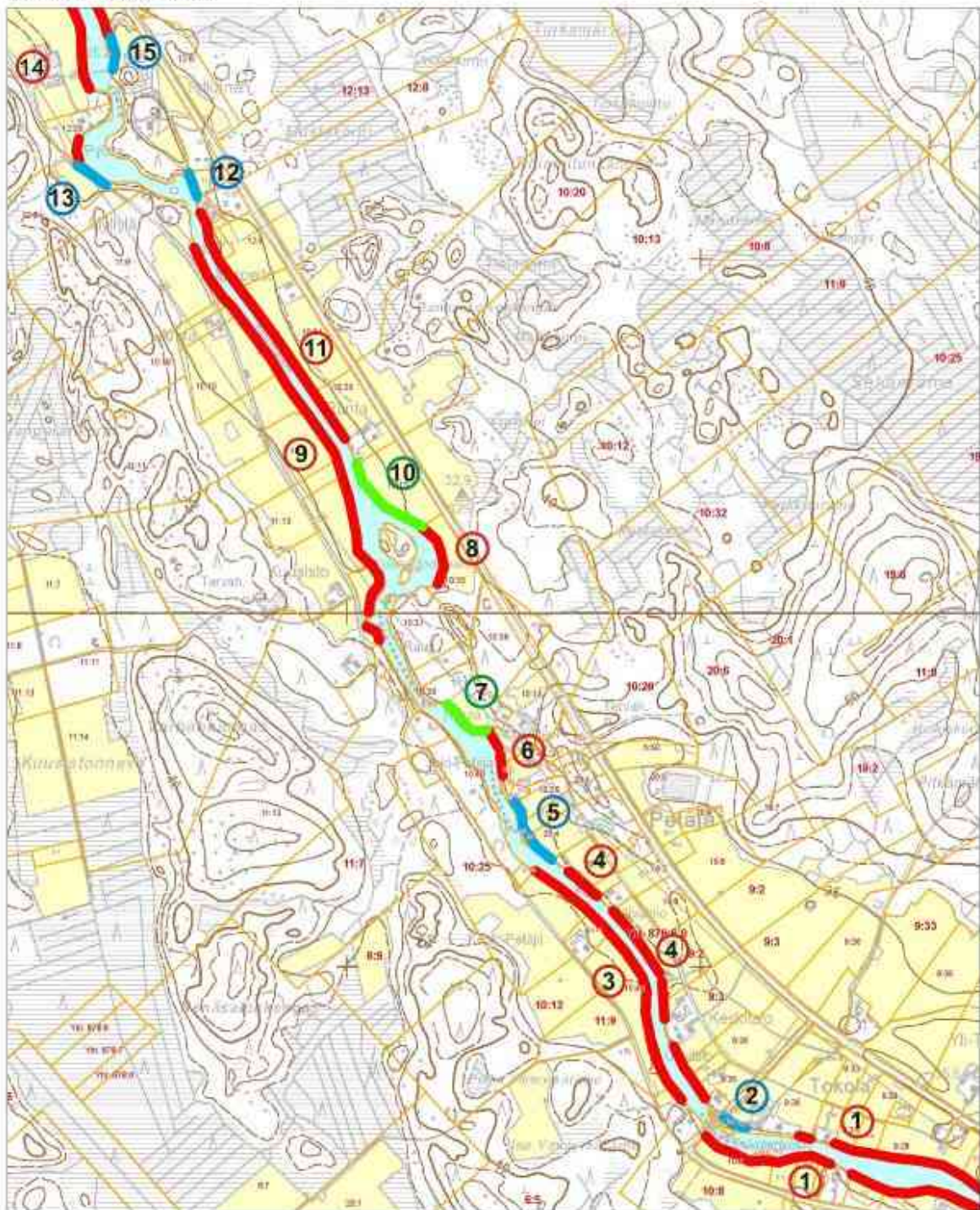
- erittäin tarpeellinen
- tarpeellinen
- säilytetään ennallaan

Peruskarttalehti: 234202
Koordinaatisto: YKJ
Nurkkakoordinaatit: 3356287, 7085298 3361411, 7088989
Etelä-Pohjanmaan ely-keskus/CR/5.7.2010

LIITE 6, KARTTALEHTI D

Lestijoen suojavaöhykesuunnitelma

KANNUS Tokola - Pyöre

©Maanmittauslaitos lupa nro 7/MML/10

Mittakaava 1:14000

0 100 200 300 400 m

Yleissuunnitelma / Karttalehti D

- erittäin tarpeellinen
- tarpeellinen
- säilytetään ennallaan

Päiväkartallehti: 234202

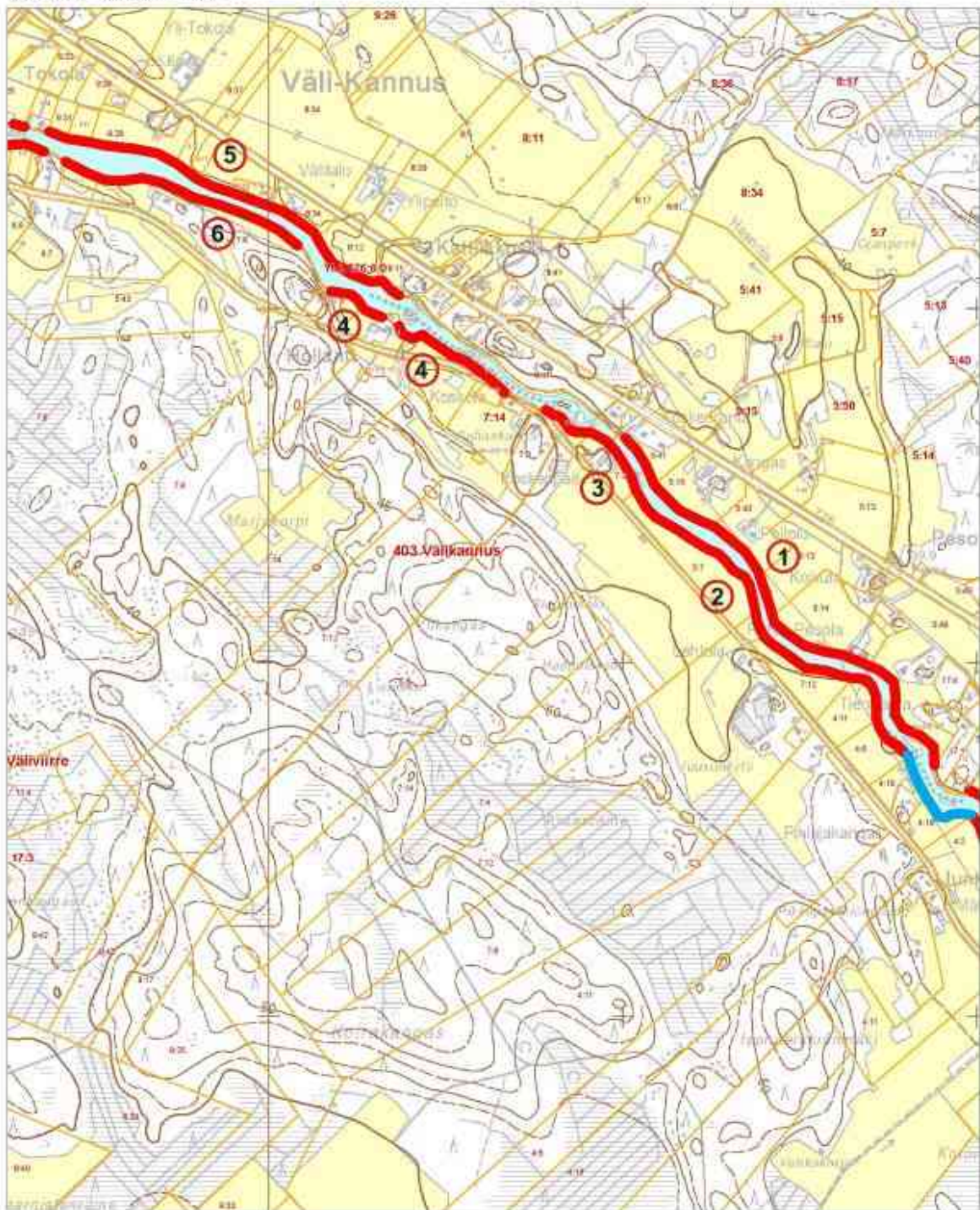
Koordinaattisto: YKJ

Hakukoodinumerit: 3356287, 7085298, 3361411, 7088989

Etäis-Pohjanmaan silykeskus/CRO.7.2010

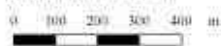
Lestijoen suojavyöhykesuunnitelma

KANNUS Pesola - Tokola

©Maanmittauslaitos lupa nro 7/MML/10

Mittakaava 1:14000

Yleissuunnitelma / Karttalehti E

- erittäin tarpeellinen
- tarpeellinen
- säilytetään ennallaan

Puustakartta: 234202

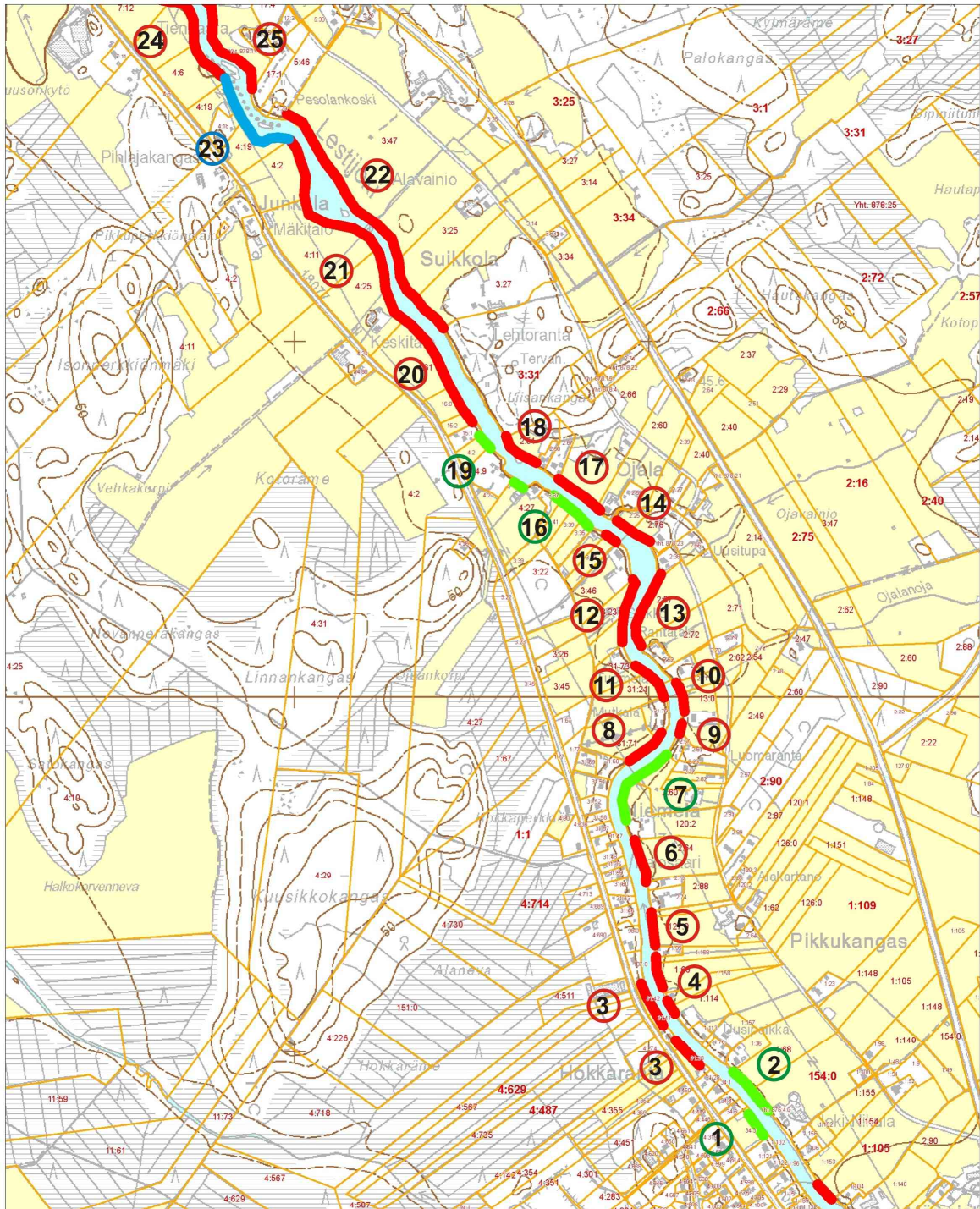
Koordinaatisto: YKJ

Halkokoordinaatit: 3356287, 7085298 3361411, 7088989

Etelä-Pohjanmaan sly/keskus/CRO 5.7.2010

Lestijoen suojavyöhykesuunnitelma

KANNUS Hokkaranta - Junkala

©Maanmittauslaitos lupa nro 7/MML/10

Mittakaava 1:14000

0 100 200 300 400 m

Yleissuunnitelma / Karttalehti F

- erittäin tarpeellinen
- tarpeellinen
- säilytetään ennallaan

Peruskarttalehti: 234202

Koordinaatisto: YKJ

Nurkkakoordinaatit: 3356287, 7085298 3361411, 7088989

Etela-Pohjanmaan ely-keskus/CR/5.7.2010

Lestijoen suojavyöhykesuunnitelma

KANNUS Niemonen - Hokkaranta

©Maanmittauslaitos lupa nro 7/MML/10

Mittakaava 1:14000

0 100 200 300 400 m

Yleissuunnitelma / Karttalehti G

- erittäin tarpeellinen
- tarpeellinen
- säilytetään ennallaan

Pienikartalehti: 234202

Koordinaatit: Y11

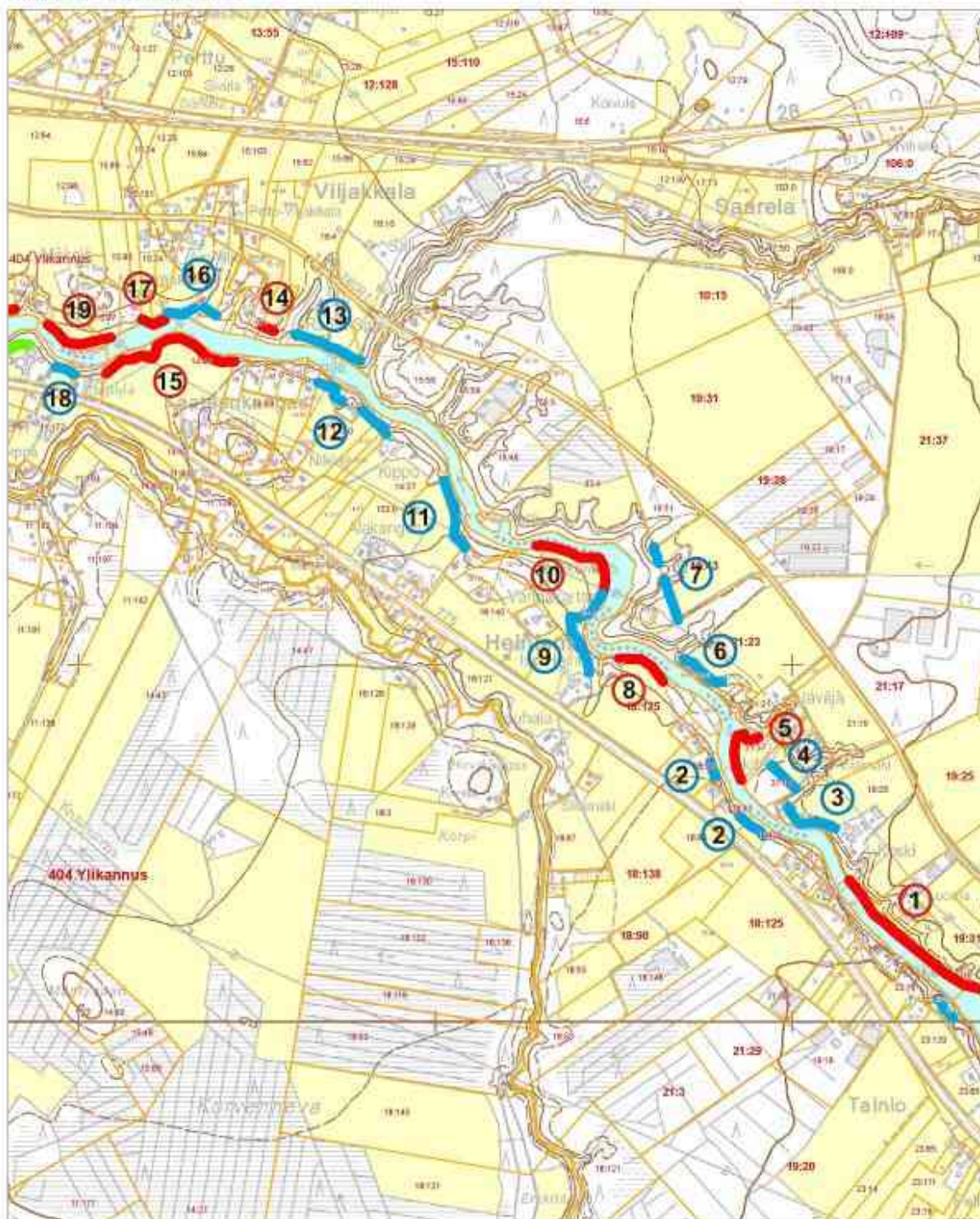
Paikkakoordinatit: 3356287, 7085206, 3361411, 7088989

Etä-Pohjanmaan ely-keskus/CR/5.7.2010

LIITE 10, KARTTALEHTI H

Lestijoen suojavyöhykesuunnitelma

KANNUS Tainio - Niemonen

©Maanmittauslaitos lupa nro 7/MML/10

Mittakaava 1:14000

0 100 200 300 400 m

Yleissuunnitelma / Karttalehti H

- erittäin tarpeellinen
- tarpeellinen
- säilytetään ennallaan

Pienikartalehti: 234202

Koordinaatit: Y1

Maanmittauslaitos: 3356287, 7085206, 3361411, 7088989

Etä-Pohjanmaan ely-keskus/CR/5.7.2010

LIITE 11, KARTTALEHTI I

Lestijoen suojavyöhykesuunnitelma

KANNUS Talviluoma - Tainio

©Maanmittauslaitos lupa nro 7/MML/10

Mittakaava 1:14000

Yleissuunnitelma / Karttalehti I

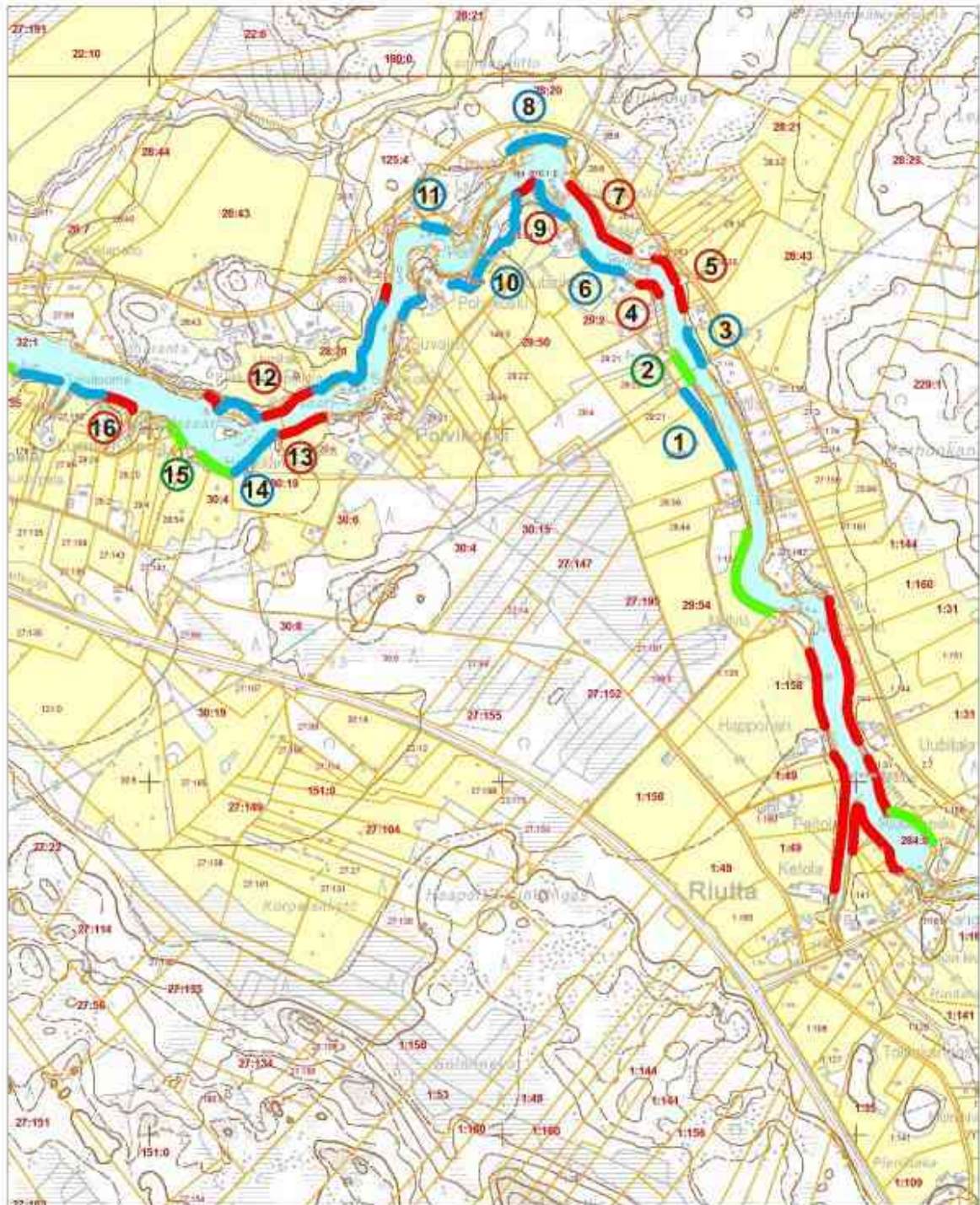
- erittäin tarpeellinen
- tarpeellinen
- säilytetään ennallaan

Peruskarttalehti: 234202
Koordinaattisto: YKJ
Nurkkakoordinaatit: 3356287, 7085298 3361411, 7088989
Etelä-Pohjanmaan ely-keskus/CR/5.7.2010

LIITE 12, KARTTALEHTI J

Lestijoen suojavyöhykesuunnitelma

KANNUS Riutta (kunnanraja) - Talviluoma

©Maanmittauslaitos lupa nro 7/MML/10

Mittakaava 1:14000

0 100 200 300 400 m

Yleissuunnitelma / Karttalehti J

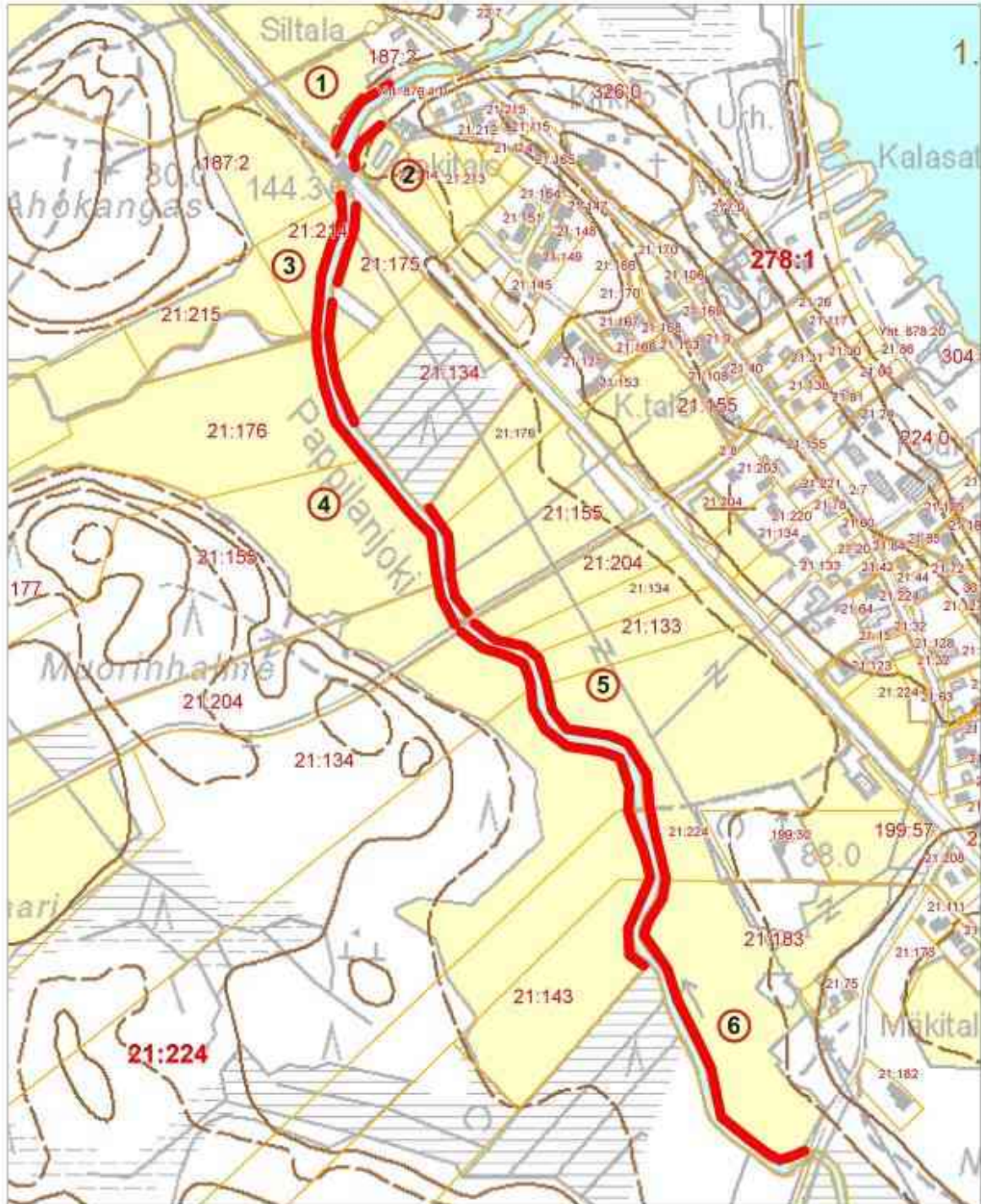
- erittäin tarpeellinen
- tarpeellinen
- säilytetään ennallaan

Peruskartalehti: 234202
Koordinatit: Y1,
Naukkokoordinaatit: 3356287, 7085206, 3361411, 7088989
Etelä-Pohjanmaan ely-keskus/CR/5.7.2010

LIITE 13, KARTTALEHTI K

Lestijoen suojavyöhykesuunnitelma

Pappilanjoki

©Maanmittauslaitos lupa nro 7/MML/10

Mittakaava 1:6000

Yleissuunnitelma / Karttalehti K

- erittäin tarpeellinen
- tarpeellinen
- säilytetään ennallaan

Peruskarttaversio: 234202
Koordinatisto: YEF
Näkökoostuminen: 3356287, 7085298 3361411, 7086980
Etela-Pohjanmaan ehj-alueen/CR/5.7.2010

LIITE 15, KARTTALEHTI M

Lestijoen suojavyöhykesuunnitelma

Lehtosenjoki II

Yleissuunnitelma / Karttalehti M

CMaanmittauslaitos lupa nro 7/MML/10

Mittakaava 1:10000

- enintään tarpeellinen
- tarpeellinen
- säilytetään ennallaan

Peruskartalehti: 254202
 Koordinatisto: YKJ
 Suojavyöhyketoiminta: 3356207, 7085208, 3361411, 7080089
 Etäis-Pohjois-Suomen silytyskeskus/CR/5.7.2010

LIITE 16, KARTTALEHTI N

Lestijoen suojavyöhykesuunnitelma

Niemi

Yleissuunnitelma / Karttalehti N

Maanmittauslaitos lupa nro 7/MML/10

Mittakaava 1:14000

- erittäin tarpeellinen
- tarpeellinen
- säilytetään ennallaan

Peruskarttalehti: 234202
Koordinatisto: YIC
Nurkkakoordinaatti: 3356247, 70832983363411, 7088889
Elin-Pohjannon ely-alueen/CR/3.7.2010

Lestijoen suojavyöhykesuunnitelma

Järventaus (Kiiskilänlahti)

Yleissuunnitelma / Karttalehti O

©Maanmittauslaitos lupa nro 7/MML/10

Mittakaava 1:14000

- erittäin tarpeellinen
- tarpeellinen
- säilytetään ennallaan

Peruskarttaversio: 234202
Koordinaatisto: YEF
Naukkokoordinaatit: 3356287, 7085298 3361411, 7086900
Etäisyyshajonta: 5.7.2010

LIITE 18, KARTTALEHTI P

Lestijoen suojavyöhykesuunnitelma

Taivallahti

Yleissuunnitelma / Karttalehti P

©Maanmittauslaitos lupa nro 7/MML/10

Mittakaava 1:14000

- erittäin tarpeellinen
- tarpeellinen
- säilytetään ennallaan

Peruskarttidata: 234202
Koordinatisto: YEF
Nurkkakoordinaatit: 3356287, 7085298 3361411, 7086989
Etelä-Pohjanmaan ehj-alueen/CR/5.7.2010

LIITE 19, KARTTALEHTI Q

Lestijoen suojavyöhykesuunnitelma

Ilojanlahti

©Maanmittauslaitos lupa nro 7/MML/10

Mittakaava 1:24000

- erittäin tarpeellinen
- tarpeellinen
- säilytetään ennallaan

Yleissuunnitelma / Karttalehti Q

Peruskarttidata: 234202
Koordinaatisto: YKJ
Nurkkakoordinaatit: 3356287, 7085298 3361411, 7086090
Etela-Pohjanmaan ehj-alueen/CN/5.7.2010

Lestijoen suojavyöhykesuunnitelma

Tuikka

©Maanmittauslaitos lupa nro 7/MML/10

Mittakaava 1:14000

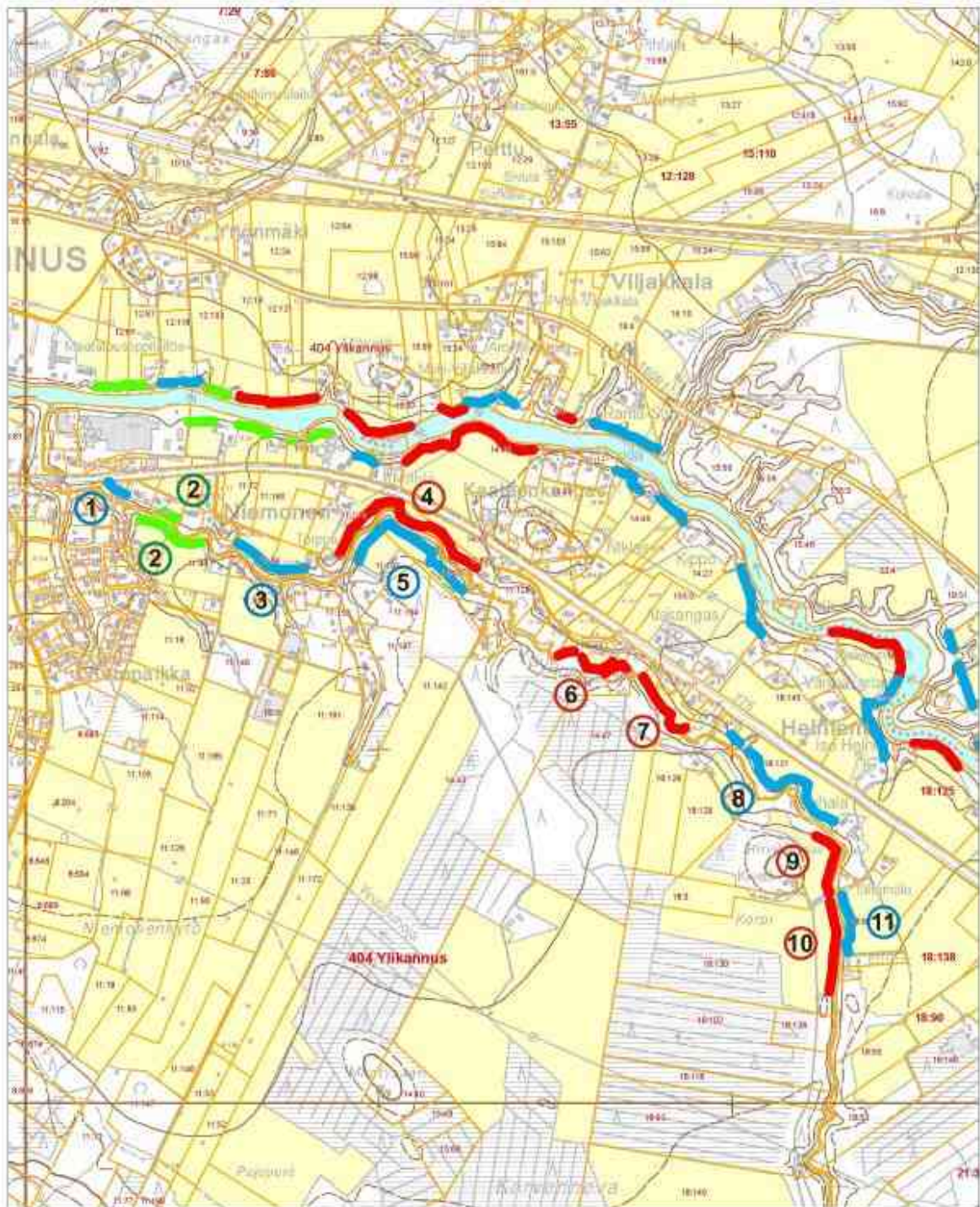
- erittäin tarpeellinen
- tarpeellinen
- säilytetään ennallaan

Peruskarttatehti: 234202
Koordinaattio: YEF
Naukkokoodit: 3356287, 7085298, 3361411, 7086989
Etä-Pohjanmaa-työkalu/CR/5.7.2010

LIITE 21, KARTTALEHTI S

Lestijoen suojavyöhykesuunnitelma

KANNUS, Ypyänoja I

Yleissuunnitelma / Karttalehti S

©Maanmittauslaitos lupa nro 7/MML/10

Mittakaava 1:14000

- erittäin tarpeellinen
- tarpeellinen
- säilytetään ennallaan

Peruskarttatehti: 234202
Koordinatisto: YEL
Nurkkakoostuminen: 3356287, 7005299 3361411, 7006099
Etelä-Pohjanmaan ehj-alueen/CR/5.7.2010

Lestijoen suojavyöhykesuunnitelma

KANNUS, Ypyānoja II

Yleissuunnitelma / Karttalehti T

©Maanmittauslaitos lupa nro 7/MML/10

Mittakaava 1:14000

- erittäin tarpeellinen
 tarpeellinen
 säilytetään ennallaan

Peruskartoiden: 234202
Koordinatisto YEJ
Naukkakoordinaatti: 3356287, 7085298 3361411, 7086980
Etelä-Pohjanmaan eh-käsikirja-CR/5.7.2010

LIITE 23, KARTTALEHTI U

Lestijoen suojavyöhykesuunnitelma

KANNUS, Ypyänoja III

Yleissuunnitelma / Karttalehti U

©Maanmittauslaitos lupa nro 7/MML/10

Mittakaava 1:14000

- erittäin tarpeellinen
- tarpeellinen
- säilytetään ennallaan

Peruskarttidata: 234202
Koordinatisto: YEF
Nurkkakoordinaatit: 3356287, 7085298 3361411, 7086989
Etelä-Pohjanmaan ehä-alueen/CR/5.7.2010

Lestijokeen ja Lestijärveen rajautuvien peltöjen suojavyöhykkeiden yleissuunnitelmassa esitetään suojavyöhyketarve Himangan, Kannuksen ja Lestijärven alueille Lestijokivarren ja Lestijärven rantapelloille sekä Ypyänojan, Lehtosenjoen ja Pappilanjoen rantapelloille. Yleissuunnitelman tavoitteena on välittää tietoa viljelijöille vesiensuojelutarpeista sekä antaa suuntaviivat tilakohtaisille suunnitelmille. Lisäksi yleissuunnitelmat toimivat ohjeistuksena elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille kohdennettaessa maatalouden ympäristötuen erityistuen varoja suojavyöhykkeiden perustamiseen ja hoitoon vesiensuojelua, luonnon monimuotoisuutta ja maiseman huomiointia parhaiten edistäviin kohteisiin. Yleissuunnitelma ei velvoita viljelijöitä suojavyöhykkeiden perustamiseen.

Suojavyöhykkeellä tarkoitetaan vesistön ja pellon väliin jätettävää vyöhykettä, joka on keskimäärin leveydeltään vähintään 15 metriä. Himangalta Kannuksen taajamaan saakka suojavyöhykkeet olisivat pääosin erittäin tarpeellisia. Sen sijaan Toholammin ja Kannuksen välillä rannat suositeltiin yleisimmin säilytettävän ennallaan. Ypyänojan, Lehtosenjokeen ja Pappilanjokeen rajautuvilla pelloilla suojavyöhykkeet olisivat erittäin tarpeellisia, mutta Lestijärven rannoilla pellot rajoittuivat yleensä metsäiseen rantaan.

